

အုပ္ပခါးကျေးရွာ
နောင်ချိုမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
အုပ္ပခါးကျေးရွာ၊ နောင်ချိုမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
အမွေခါးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ နောင်ချိုမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၈
၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု	
(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအား လက်လှမ်းမှီရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ	၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၈

- ၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁
- ၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃
- (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေး
- (ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
- (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
- (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- ၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၉
- ၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၁
- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- ၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၃
- (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
- (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
- (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ

၃၇

- (၁) ရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
- ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
- ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
- ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
- ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု
- (၂) လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
- ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

- ယော: (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ယော: (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ယော: (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ယော: (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ယော: (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ယော: (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ယော: (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ယော: (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ယော: (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
- ယော: (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
- ယော: (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ယော: (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
- ယော: (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
- ယော: (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
- ယော: (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း
- ယော: (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
- ယော: (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
- ယော: (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ယော: (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ယော: (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု
- ယော: (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
- ယော: (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ယော: (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ယော: (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ယော: (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ယော: (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ယော: (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
- ယော: (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
- ယော: (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

၇၁

- ယော: (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- ယော: (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်	၇၃
ကိုးကားစာရင်း	၇၈
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ	၇၉

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ(၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့အုမ္မခါးကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်း နှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူး ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် နောင်ချိုမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်းကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလ များကစီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင် ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြ ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေး ပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှ လည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွချိတ်ဆက်လုပ် ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက် အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည် ၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက် များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲ ဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာ များဖြစ်ပြီး အဆို ပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဇူလိုင်လ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅) ရက်၊ ၂၀၁၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

အုမ္မခါးကျေးရွာ

နောင်ချိုမြို့နယ်

အုမ္မခါးကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ နောင်ချိုမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း - အုမ္မခါးကျေးရွာ၊အုမ္မခါးကျေးရွာအုပ်စု၊ နောင်ချိုမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာ များရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရ သောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်း ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော

အရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ရှမ်းပြည်နယ်သည် မြောက်ဘက်နှင့်အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် တရုတ်ပြည်နယ်၊ အရှေ့ဘက်တွင် လာအိုနိုင်ငံနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့်တောင်ဘက်တွင် ကယားပြည်နယ်တို့ဖြင့် နယ်နိမိတ်ခြင်းထိစပ်နေပါသည်။ အုမ္မခါးကျေးရွာသည် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရှိ ကျောက်မဲခရိုင်နောင်ချိုမြို့နယ်အတွင်းတည်ရှိသော အုမ္မခါးအုပ်စုရွာကြီး တစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ မန္တလေး-လားရှိုးကားလမ်းမကြီးသည် ကျေးရွာကို အရှေ့မြောက်ဘက်မှအနောက်တောက်ဘက်သို့ ရွာ၏ အလယ်မှ ဖြတ်သွားပြီး ပြင်ဦးလင်မြို့မှ ၂၉ မိုင် နှင့် နောင်ချိုမြို့သို့ ၈ မိုင် အကြားတွင်တည်ရှိပါသည်။ မန္တလေး-လားရှိုး မီးရထားလမ်းသည် ကျေးရွာ၏အလယ်တည့်တည့်တွင် ကားလမ်းမကြီးနှင့်ဆုံသည့်အတွက် ကျေးရွာသည် ကားလမ်းမနှင့်မီးရထား လမ်းတစ်လျှောက်တည်ရှိသောရွာဖြစ်ပါသည်။

ရွာမြောက်ဘက်ဆုံးတွင် နတ်စင်တစ်ခုရှိကာ ယင်းမှအလွန်တွင် ငှက်လေးရွာ၊ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် တောင်ကုန်းငယ်တစ်ခုနှင့် တောင်ယာကွင်းများတည်ရှိပါသည်။ အရှေ့ဘက်တွင် နောင်ဖာရွာနှင့် လယ်ယာများ၊ တောင်ဘက်တွင် ကော်ဖီခြံနှင့်နွားခြံ၊ အနောက်တောင်ဘက်တွင် လယ်လျင်းဂွေ(အုမ္မခါးရွာ၏ရပ် ကွက်တစ်ခုအဖြစ်ပါဝင်ပါသည်။) ၊ အနောက်ဘက်တွင်မူ ပရိတ်စင်တစ်ခုသည် ရွာ၏ နယ်နိမိတ်အစပ်ဖြစ် ကာ ရွာပိုင်လယ်ကွင်းများ၊တောင်ယာများဖြင့် ဝန်းရံတည်ရှိပါသည်။

သာမန်အားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် မိုးရွာသွန်းရက် ၉၀မှ၁၃၀ထိရှိပြီး နှစ်ပါတ်လည်မိုးရေချိန်မှာ ၄၇ လက်မ မှ ၇၀ လက်မအထိ ရှိပါသည်။ မေလမှအောက်တိုဘာလအထိ မိုးရွာသွန်းပြီး အပူအချိန်မှာဆောင်းရာသီတွင် ၄၃°မှ ၈၁°ဖာရင်ဟိုက်ထိရှိပြီး နွေရာသီတွင် ၆၁°မှ ၉၆°ဖာရင်ဟိုက်ထိ ရှိပါသည်။

နောင်ချိုမြို့သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပျမ်းမျှအမြင့်ပေ ၂၇၅၀ တွင် တည်ရှိပြီး ကျေးရွာသည် အများအားဖြင့် ညီညာပြန့်ပြူးသော မြေဧရိယာများပေါ်တွင် တောင်ယာစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အုမ္မခါးကျေးရွာတွင် မြေဆီဩဇာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သောလယ်ယာများရှိသေးပြီး ရွာအနီးတွင် လမ်းခင်းကျောင်များပေါများစွာရှိနိုင်ပါသည်။ ယခုအခါ အေးရှားဝေါလ်ကုမ္ပဏီက လမ်းခင်းကျောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို ရွာ၏အရှေ့မြောက်အထွက်ကားလမ်းတွင် အခြေချကာထုတ်လုပ်နေပါသည်။ အခြားသစ်တောနှင့် သယံဇာများမှာမူ ရှားပါးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၁၉ စု နှင့် လူဦးရေစုစုပေါင်း ၉၄၈ ဦးနေထိုင်လျက်ရှိသောကြောင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၄.၃ဦးနှုန်းနေထိုင်ပါသည်။ အမျိုးသားဦးရေ စုစုပေါင်း ၅၀၁ ဦး အမျိုးသမီးဦးရေ စုစုပေါင်း ၄၄၇ ဦး ဖြစ်သဖြင့် အမျိုးသားဦးရေက ၁၈ ဦး ပိုပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ ကျား ၃၄၉ နှင့် မ ၃၃၇ ဦး ဖြင့် စုစုပေါင်း ၆၈၆ ဖြစ်ကာ ၆၉.၇၂% ဖြစ်ပါသည်။ အလတ်အလတ်စားရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး လူဦးရေတိုးနှုန်းနိမ့်အနေအထားတွင် ရှိသော်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုမှာလည်း ကျား ၁၀ ဦးနှင့် မ ၉ ဦး စုစုပေါင်း ၁၉ဦးဖြင့် ၁.၉၃% သာရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-(ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု)

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှု နည်းလမ်းအရ အုမ္မခါးကျေးရွာတွင် အဆင့် (က) အိမ် ၅အိမ်၊ အဆင့်(ခ) အိမ် ၃၀အိမ်၊ အဆင့် (ဂ) ၁၅၅ အိမ်နှင့် အဆင့် (ဃ) ၂၈ အိမ်အသီးသီးဖြစ်ပါသည်။ အဆင့် ဃ ၂၈ အိမ်မှာ မြေယာမဲ့အဖြစ်ဖော်ပြပြီး အဆင့်က ၅ အိမ်၏မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ ၁၀၈၈ အထက် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု ခွဲခြားမှုဇယားအရမူ တောင်သူကြီးမှာ ၃ ဦးသာရှိပါသည်။ အလယ် အလတ်စားတောင်သူ ၃၃ ဦး၊ တောင်သူငယ် ၃၇ ဦးနှင့် ဆင်းရဲသားတောင်သူ ၂၃ ဦးရှိကာ မြေယာမဲ့မှာ ၁၂၃ ဦးဖြစ် သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ထက်ဝက်ကျော်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု မမျှတသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလားတူ အိမ်အခြေအနေသည်လည်း အဆင့် က မိသားစုများမှာ အုတ်ချောတိုက် သို့မဟုတ် ပျဉ်ထောင်၊ သွပ်မိုးအိမ်ကြီးများဖြစ်ကာ ရေခဲသေတ္တာ၊ ကွန်ပျူတာ၊ လျှပ်စစ်မီးအစရှိသည် တို့ကိုပိုင်ဆိုင်ပြီး အဆင့် ဃ အိမ်ထောင်စုများမှာမူ အချို့အိမ်ထောင်စုများသာ ဆိုလာပြားပိုင်ဆိုင်ပါသည်။ ယဉ်ကျေးပိုင်ဆိုင်မှုတွင်လည်း အဆင့် က မိသားစုများမှာ လိုက်ထရပ်၊ ကန်တာ ၆ ဘီးကာကြီးဆိုင်ကယ် အစရှိသဖြင့်ဖြစ်ကာ အဆင့် ဂ နှင့် ဃ မိသားစုများမှာ ၅သောင်းတန်ဆိုင်ကယ် များသာ ပိုင်ဆိုင်ကြပါ သည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ အဆင့် က မိသားစုများမှာ သိန်း ၅၀မှသိန်း ၆၀၊ အဆင့် ခ မှာ သိန်း ၂၀၊ အဆင့် ဂ ၁၂သိန်း နှင့် အဆင့် ဃ မှာ ၁၀သိန်းခန့်ဖြစ်ရာ အဆင့် က နှင့် ဃ အကြား ၆ ဆနီးပါး ကွာဟနေပါသည်။ အဆင့် က နှင့် အဆင့် ခ ပင်လျှင် ဝင်ငွေအမျိုးအဆက်ွာဟမှုမှာ ၃ ဆနီးပါးဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျေးရွာ၏ထုတ်ဖော်ချက်အရ အဆင့် ဃ အိမ် ထောင်စု ၂၈ စုနှင့် အဆင့် ဂ အိမ်ထောင်စု ၁၅၅ စုတို့ကို ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်များအဖြစ် ထုတ် ဖော်ကြပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းတွင် ချမ်းသာ၊ အလယ်အလတ်နှင့်ဆင်းရဲအဖြစ်သာ ခွဲခြားလေ့ရှိရာ ဆင်းရဲအဆင့်ကိုပင် အလွန်ဆင်းရဲ အဖြစ်ထပ်မံခွဲခြားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြေယာမပိုင်ဆိုင်သူများသည် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှုမြင့်သည် ဆိုသော်လည်း အုမ္မခါးသည် လူမှုစီးပွားလုပ်ငန်းများကွဲပြားမှု များသောကြောင့် ဈေးဆိုင်၊ လက်ဘက်ရည်ဆိုင်၊ ပွဲစား၊ ဖုန်းဆိုင်၊ ထုံးဖုတ်လုပ်ငန်း၊ထော်လာဂျီမောင်း စသည်ဖြင့်

လုပ်ကိုင်စား သောက်နိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများရှိသည်ဟုဆို နိုင်ပါသည်။ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရရှိထောင်မှကြည့်လျှင်မူ ၃လ အောက်ဖြေရှင်းနိုင်သော အိမ်ထောင်စုသာ များသောကြောင့် တစ်ရွာလုံးအနေဖြင့်မူ ထိခိုက်လွယ်မှုဖြင့်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ မြေယာပြဿနာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် ရွာအဆင့်ကိုကျော်လွန်သည့် မူဝါဒရေးရာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက အထူးသတိထားပြီး ကွပ်ကဲသည်ဆိုသော်လည်း မြေယာမူဝါဒသည် အမျိုးသားအဆင့် တစ်နိုင်ငံ လုံးနှင့်ဆိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာတစ်ခုတည်းအနေဖြင့် ဖြေရှင်းနိုင်ရန်ခက်ခဲပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

အုမ္မခါးကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှု (ရေးတတ် ဖတ်တတ်ခြင်း) မှာ (၉၇.၂၇) ရာခိုင်နှုန်း ထိရှိပါသည်။ ဘွဲ့ရ ကျား ၄ မ ၅ စုစုပေါင်း ၉ ဦးဖြင့် ၁.၁၁% သာရှိပါသည်။ မူလတန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူ ၅၀၁ ဦး၊ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ ၁၂၃ ဦး နှင့် အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးထားသူ ၆၉ ဦး ရှိပါသည်။

အုမ္မခါးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဟုဆိုနိုင်သော်လည်း ယခုအခါ အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာလည်း ပိုမိုတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာနေပါသည်။ ကျေးရွာအနီးကျောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ထုံးဖုတ်ခြင်းများသည် ယခင်ကပင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သောလုပ်ငန်းဖြစ်ကာ ယခုအခါ အေးရှားဝေါလ်ကုမ္ပဏီက ကျောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းကို အခြေချလုပ်ကိုင်လာသောအခါ ကျေးရွာသူသားများအချို့ အလုပ်သမားများအဖြစ်သော်လည်းကောင်း စက်ပြင်အဖြစ်သော်လည်းကောင်း အလုပ်အကိုင်အနည်းငယ်ရရှိပါသည်။ သို့သော် ပညာရှင်နှင့် ကျွမ်းကျင် လုပ်သားအဖြစ် အစီအစဉ်တကျခန့်အပ် ပေးခြင်းများမရှိသေးပါ။ ဘိလပ်မြေစက်ရုံ၊ သကြားစက်ရုံများလည်း ရွာ၏အနီးအနားတွင်ရှိပြီး အောက်ခြေဝန်ထမ်းအဖြစ်ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်နေသူအချို့ရှိပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများအဖြစ် ကွန်ပျူတာ၊ မိတ္တူဆိုင်တွဲ စတိုးဆိုင်ကြီး၊ ဆံသဆိုင်၊ ကားဝပ်ရှောပုံ၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင်၊ လက်ဘက်ရည်ဆိုင်အပြင် ကွမ်းယာဆိုင်များလည်းရှိပါသည်။ ဌာနဆိုင်ရာများတွင် ပိုမိုဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်မှုများလည်းရှိပြီး မီးရထားဌာန အောက်ခြေဝန်ထမ်း၊ သားဖွားဆရာမ၊ ကျောင်းဆရာမစသည်ဖြင့် မိမိတို့ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက်လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။ သို့သော်ပညာရှင်နှင့် ကျွမ်းကျင်အဆင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများမှာမူ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိနိုင်ဆဲဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ သာမန်အားဖြင့် တက်ကြွစွာပါဝင်နိုင်ကြပြီး အစည်းအဝေးများတွင် တက်ရောက်ကြပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင်မူ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်မှု မရှိပါချေ။ ဥပမာ ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့တွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးမျှပါဝင်ခြင်း မရှိပါချေ။ ရိုးရာဓလေ့နှင့်ဘာသာရေးအရမူ သတ်မှတ်ထားသော ကဏ္ဍအလိုက် အမျိုးသားလူငယ်အဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့ စသည်ဖြင့်လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများအကြောင်းမသိရပါချေ။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စရပ်များကို သာမန်အားဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့တို့က တိုင်ပင်ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိပြီး တစ်ရွာလုံးက ပူးပေါင်းပါဝင်ပေးရလေ့ရှိပါသည်။ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ဆောင်နေသော ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအနက် ဂေါပကအဖွဲ့၊ ကရုဏာလူမှုအကူအညီပေးရေးအဖွဲ့တို့သည် ဘာသာရေးကိစ္စရပ်များကို ဘုန်းကြီး၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် တာဝန်ယူပြီးလူငယ်အဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးအဖွဲ့တို့သည် သာမန်အားဖြင့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စ အရပ်ရပ်တွင် တာဝန်ပေးသည့်အတိုင်း လိုက်လံလုပ်ဆောင်ရပြီး ကျောင်းအကျိုးတော် ဆောင်အဖွဲ့ သည် ရပ်ရွာပညာရေးကဏ္ဍအတွက် တာဝန်ယူလုပ်ဆောင်ရပါသည်။ ကိစ္စရပ်အလိုက် ကော်မတီဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်လေ့ရှိပြီး မလိုအပ်တော့ပါက ကော်မတီကို အလိုလိုဖျက်သိမ်းလိုက်ပါသည်။ ဥပမာ-လျှပ်စစ်မီးရရှိရေးအတွက် မီးကော်မတီနှင့် သောက်သုံးရေအတွက် ရေကော်မတီတို့ကို ဖွဲ့စည်းထားရှိကာ သက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု များရရှိရေးနှင့် ရေရှည် တည်တံ့ရေးအတွက် ထိန်းသိမ်း ပြုပြင်ရေးတို့ကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ် ရေးမှူးသည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်ပြီး ရွာပြင်ပနှင့်အဓိက ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ရသူဖြစ်ကာ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများကို တာဝန်ခံရသူလည်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

အုမ္မခါးကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေး၊လယ်ယာ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍသည် တရုတ်ပြောင်းဈေးကွက်ကို အမှီပြုပြီး လုပ်ငန်းကောင်းသော အနေအထားတွင်ရှိပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် စိ၊ ပီပြောင်းကို ဝင်ငွေရသီးနှံအဖြစ် အခြားရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ကျေးရွာများကဲ့သို့ပင် စိုက်ပျိုးပြီး တရုတ်ဝယ်လက်နှင့်သီးနှံပွဲစားအပြင် လယ်သမားကြီးများက ကိုယ်တိုင်ရင်းနှီးစိုက်ပျိုးနိုင်ကြပါသည်။ ပြောင်းကိုပွဲရုံတွင်လှောင်ထားပြီး အဖူးတိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း အစေ့ချွေပြီး သော်လည်းကောင်း ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိပြောင်းစိုက်ဧကပေါင်း ၃၀၀ရှိ သည်ဟုဆိုသော်လည်း ယင်းဧကအများစုမှာ မြေယာမှတ်ပုံတင်ရန်အခက်အခဲရှိသောကြောင့် ခန့်မှန်းဧက အဖြစ်သာဖော်ပြပါသည်။ ပြောင်းပိသာတစ်ဧကပျမ်းမျှ ၁၂၅၀ ဖြစ်သဖြင့် ပိသာပေါင်း ၃၇၅၀၀၀ ဖြစ်ပါသည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်များက အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ တရုတ်ဈေးကွက်ရှိနေသ၍ အလတ်အလတ် အဆင့်ဖြစ်ပါသည်။ ငွေရည်ပုလဲ သကြားစက်ကကြံစိုက်ရန် ငွေကြိုထုတ်ပေးခြင်းနှင့် ပြန်လည်ဝယ်ယူ ပေးခြင်းက ကြံစိုက်တောင်သူများတိုးပွားလာစေပါသည်။ ကြံစိုက်ဧကပေါင်း ၂၀၀ ရှိပြီး တစ်ဧကပျမ်းမျှ ထွက်နှုန်း ၂၂.၅ တန်ဟုဖော်ပြကြသောကြောင့် စုစုပေါင်းပျမ်းမျှထွက်နှုန်း တန် ၄၅၀၀ ဖြစ်ကာ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်မြင့်မားပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှု အလယ်အလတ်အဆင့်ဖြစ်ပါသည်။ စပါးကို

မိုးကောင်းသောက်အဖြစ်သာ စိုက်ပျိုးကြကာ စိုက်ပျိုးဧက ၁၁၀ နှင့် တစ်ဧကပျမ်းမျှထွက်နှုန်း တင်း ၁၃၅ ဖြစ်သောကြောင့် စုစုပေါင်းပျမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ ၁၄၈၅၀ တင်းဖြစ်ပါသည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက်မြင့်ပြီး အမြတ်ရနိုင်မှု လတ်အနေအထားဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် စားကျက်မြေများရှားပါးမှုကြောင့် မွေးမြူမှုလျော့နည်းလာပါသည်

နွားခြံ ၃ ဦး၊ စီပီကြက်ခြံတစ်ခြံ (ကောင်ရေ ၁၀၀)ခန့် တို့ရှိခြင်းကြောင့် နွားနို့နှင့်ကြက်ဥကို ပြင်ဦးလွင်သို့ တင်သွင်း။ သားသတ်လိုင်စင်ရှိသော ဆမ္မဆယ်ကိုအသားများ ဝယ်ယူလေ့ရှိသော်လည်း ရွာတွင်သား သတ်ခြင်းကိုလုပ်လေ့မရှိပါ။ တိ/ကုသင်တန်းဆင်းတစ်ဦးရှိပြီး ကာကွယ်ကုသမှု ပေးပါသည်။ မွေးသမချေးငွေအဖြစ်အစုအဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းကို တစ်ဦးလျှင် ၃၀၀၀၀၀ နှင့်အဖွဲ့ဝင်သစ်ကိုမူ သတ်မှတ်ပြီးပေးလေ့ရှိပါသည်။ တိ/ကုဌာနက မွေးမြူရေးချေးငွေအဖြစ်ချေးပေးသော်လည်း ပေါက်ဈေးနှင့်ကွာဟချက်ရှိ၊ ဥပမာ ကျွဲ၊ နွားတစ် ကောင်ဝယ်ယူရန်ဈေးကွက် ပေါက်ဈေးမှာ ၁.၅ သိန်း ခန့်ရှိချိန်တွင် ချေးငွေမှာ ၅၀၀၀၀ခန့်သာဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြားအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် စားသောက်ဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်း ဆိုင်၊ ဆံသဆိုင်၊ အလှပြင်ဆိုင်၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး၊ ပွဲစား၊ ဝန်ထမ်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ စက်ပြင်၊ စက်ဘီး/ ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ အပ်ချုပ် လုပ်ငန်းစသည် ကဏ္ဍများတွင် လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ ကျေးရွာမှ ကျပ်စားလုပ်သား အိမ်ထောင်စုများမှာ အများအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရာသီကုန်လျှင် အခြားရရာလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင်ဆိုးရွားသည့် ကြီးမားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာကြုံတွေ့ရဖူးခြင်း မရှိသော်လည်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးဆက်ကိုကား အပူချိန်တိုးမြင့်လာခြင်းကို သတိပြုခံစားနေရပြီးဖြစ်ပါသည်။ မိုးဦးနောက်ကျခြင်းကို ၃ နှစ် ဆက်တိုက်ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြီး သဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကို ကျေးရွာအဆင့်တွင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများက ပေါင်းစပ်လာမှသာ လုပ်ဆောင်ကြပြီးမည်သည့် ပုံမှန်စီမံခန့်ခွဲမှုမျှမရှိသေးပါချေ။

(င) ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

စိုက်ပျိုးရေးတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ နွေစပါးနှင့် မိုးစပါးအတွက် ထုတ်ချေးနိုင်သည်။ ထုတ်ချေးသည့်နှုန်းမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မြေဧကအပေါ်မူတည်၍ ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ တစ်လလျှင် (၀.၄၂ ရာခိုင်နှုန်း) ဖြစ်ပြီး (၆) လပြည့်ပါက အတိုးနှင့်အရင်း တစ်ကြိမ်တည်းပေါင်းပြီး ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။ ပက်မြန်မာငွေချေးအဖွဲ့နှင့်ရွှေမြန်မာငွေချေးအဖွဲ့ ကျေးရွာအတွင်းရှိအမျိုးသမီးများကို ဝိုင်းကြီးချုပ်ငွေချေးစနစ်ဖြင့် ချေးငွေထုတ်ပေးထားပြီး လိုအပ်သောသင်တန်းများ ထောက်ပံ့ပေး ထားကာအတိုးရယူပါသည်။ ပက်မြန်မာငွေချေးအဖွဲ့

၏ အတိုးတွက်ပုံများမှာ ရှုပ်ထွေးပြီးနားလည်ရခက်ကာ အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်ပင် အခက်အခဲကြုံတွေ့ နေရသည်ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုကြပါသည်။ အခြားပုံမှန် နှင့်အတိုးနှုန်းနိမ့်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အစီအစဉ်မရှိပဲ သီးနှံပွဲစားထံ မှ စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအား စုများအတွက် ငွေယူထားပါက သီးနှံပေါ်ချိန် ပေါက်ဈေးဖြင့် ၎င်းထံသို့ သာပြန်လည်ရောင်းချရ ပါသည်။ အကယ်၍ပေါက်ဈေးပိုသည့်နေရာသို့ သွားရောက်ရောင်း ချပါက ပွဲစားကနောက်တစ် ကြိမ် ထပ်မံငွေချေးငှား ခြင်းမပြု တော့ချေ။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကိုယ်ထူကိုယ်ထမူလ တန်းပညာရေးကို ကျေးရွာမှစတင်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၃ ခုနှစ် တွင် အစိုးရ ဆက်ရှင်ကျောင်းအဖြစ်ရရှိခဲ့ပါသည်။ ကျောင်းကော်မတီရှိပြီး လက်ရှိဥက္ကဋ္ဌမှာ ကျောင်းအုပ်ဆရာ ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ပညာသင်နှစ်တွင် မူလတန်းကျောင်းအဖြစ် အဆင့်မြင့်ရရှိခဲ့ပါသည်။ အထက် တန်းကျောင်းကို နောင်ချို့နှင့်ပြင်ဦးလွင်မြို့များသို့ မိမိတို့စီးပွားရေး အနေအထားအလိုက် ပို့ဆောင် ကြပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ပညာရေးအနေအထားမှာ တိုးတက်လာသည်ဟု ဆိုနိုင် သော်လည်း လက်ရှိအခြေအနေ၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကိုမူ ပိုမိုတိုးတက် လာစေနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိတွင် ကလေးများ၏ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်မှု ကျောင်းတက်မှန်မှု ကျောင်းချိန် မှန်မှုတို့ကို ပိုမို တိုးတက်စေလိုသည်ဟုဆိုပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်း သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း၊ အဝီစိတွင်းများနှင့် မိုးရေလှောင် ခြင်းတို့ဖြင့်ရရှိကာ အများအားဖြင့် အဝီစိတွင်း (စက်တွင်း) များကို ပိုမိုအားထားသုံးစ ကြပါသည်။ သောက်သုံးရေသည် ကျေးရွာအတွက် အခက်အခဲတွေ့ရသောအနေအထားဖြစ်ကာ စုစုပေါင်းရေတွင်း ၁၀၉ တွင်း၊ အဝီစိတွင်း ၁၅ တွင်းကို အဓိကအားထားသုံးစွဲကြပါသည်။ ရွာ၏ မြောက်ဘက် ၃ ဖာလုံအကွာတွင် ရေထွက်စမ်းပေါက်တစ်ခုရှိပြီး ရွာသို့ရေသွယ်ရရှိနိုင်သောကြောင့် ရေကော်မတီတစ်ခုဖွဲ့စည်းထားရှိ ကာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

ယင်လုံအိမ်သာ ၁၉၀ လုံးရှိပြီး ကျင်းတက်အိမ်သာ ၂၃ လုံးဖြင့် သုံးစွဲနေကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု ၆၈ က အခြားမိသားစုများဖြင့် ပေါင်းသုံးသည်ဟုဆိုပါသည်။ တောထိုင်သည့် အလေ့ အထမရှိတော့ပါ။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် တက်ကြွစွာပါဝင်လေ့ရှိသော်လည်း ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်ခွင့် နှင့်စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နိုင်ခွင့်မှာ အကန့်အသတ်နှင့်သာဖြစ်သည် ဟုဆိုပါသည်။ လူငယ် ခေါင်းဆောင်မှုတွင် စည်းလုံးမှုအားနည်းသည်ဟု ဆိုကြပြီး ခေါင်းဆောင်သူများအလုပ်မ အားလပ် ကြသည်က များသောကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆကြပါသည်။ ရှမ်းရိုးရာဓလေ့အားကောင်းပြီး လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ကြပါသည်။ ဂေါ်ရခါးလူမျိုးများစုဖွဲ့မှုအားကောင်းပြီး ဘုရားကျောင်းတစ်ခုရှိကာ ဂေါ်ရခါးဘာသာစာပေကို ပုံမှန်သင်ကြားပေးကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံ - (လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု)၊ လမ်း၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

အုမ္မခါးရွာတွင်း လမ်းများမှာ အများအားဖြင့် မြေသားကျောက်ကြမ်းလမ်းပိုင်းများဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် လမ်းချိုင့်ခွက်များရေတင်ခြင်းအချို့ရှိသော်လည်း သာမန်အားဖြင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ရွာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ အနီးအနား ၄ ရွာ ဂေါစရင် ဖြစ်ကာ လိုအပ်ပါက ဘာသာရေးအတွက် သာမကကျေး ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စရပ်များအတွက် ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ အဆောင်များကို သုံးစွဲနိုင်ကြ ပါသည်။ အလားတူမူလွန်ကျောင်းကိုလည်း လိုအပ်ပါက ရွာသားများစည်းဝေးရန် သုံးစွဲလေ့ရှိပါ သည်။ သို့သော် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတစ်ခုနှင့် စာကြည့်တိုက်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ထားရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများကို အဆိုပါရုံးတွင်သာအများအားဖြင့် စည်းဝေးကြပါသည်။ စာကြည့်တိုက် အတွင်းစာအုပ်များထည့်သွင်းလည် ပါတ်နိုင်ခြင်းမရှိသေးပါသည်။ မန္တလေး-လားရှိုးကား လမ်းဘေး တွင် ရှိသောကြောင့် ပြင်ဦးလွင်နှင့် နောင်ချိုသို့ အဝေးပြေးကားများဖြင့် အလွယ်တကူဆက်သွယ် သွားလာနိုင်ကြပါသည်။

လျှပ်စစ်မီးကို အဓိကအားဖြင့် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှရရှိပြီး ဆိုလာပြားများကိုလည်း သုံးစွဲကြပါသည်။ လက်ရှိအချိန်ထိ ၁၄၈အိမ်လျှပ်စစ်မီးရရှိထားပြီး ၄၁ အိမ်မှာ ဆိုလာပြားဖြင့် သုံးစွဲ ကာ ၁၇အိမ်မှာ ဒီဇယ် အင်ဂျင်ဖြင့်သုံးစွဲကြပါသည်။

ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသောဌာနများဖြင့် ချိတ်ဆက် ပေးရေးတွင် အဓိကဆောင်ရွက်ပေးရသူဖြစ်ပါသည်။ ဝန်ဆောင်မှုအများစုကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး မှူး၏ ထောက်ခံချက်ပါမှသာ ရယူနိုင်ပါသည်။ ၂၀၁၀နောက်ပိုင်းမှစတင်ပြီး မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး၊ အူးရီဒူးနှင့် တယ်လီနော စသည့် အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများရရှိခဲ့ပြီး တစ်ရွာ လုံးနီးပါးမိုဘိုင်းဖုန်းကို သုံးစွဲကြပါသည်။ ဖျော်ဖြေရေး၊ ပညာဗဟုသုတစသည်တို့ကို ရေဒီယို၊ ဂြိုဟ်တုစလောင်းတီဗီ၊ တီဗီများမှ တစ်ဆင့် ရယူလေ့ရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာအတွင်းဘေးကင်းလုံခြုံမှုကို ပြည်သူ့စစ်နှင့်မီးသတ်အဖွဲ့တို့ ပူးတွဲတာဝန်ယူ လေ့ရှိပါ သည်။ ကျေးရွာသမိုင်းကြောင်းထုတ်ဖော်ချက်အရ ၁၉၆၃ခုနှစ်တွင် ရွာကိုဓားပြအတိုက်ခံခဲ့ရခြင်း ၁၉၉၀ ခုနှစ်က ပြန်ပေးဆွဲခံခဲ့ရမှုများဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အမှုအခင်းဖြစ်ပွားလာပါက နောင်ချိုရဲ စခန်းသို့ အုပ် ချုပ်ရေးမှူးမှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များတိုးတက်လာ စေရန်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက် နိုင်မှုတို့မှာ အဓိကအချက်များဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအဓိကအချက်ကို ဖော်ဆောင် နိုင်မည့်နည်းလမ်း

သို့မဟုတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ၊ နောင်လိုလား အပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ယင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ဆောင်မည် စသည့်တို့ သည်ပင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာအတွင်း ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

နောင်ချို့မြို့မှအလွမ်းမဝေးခြင်းနှင့် မန္တလေး-လားရှိုးကားလမ်းနှင့် မီးရထားလမ်းများဘေး တွင်တည်ရှိ သောရွာဖြစ်ခြင်းက နေရာဒေသအားသာချက်ဖြစ်ထွန်းစေပြီး ကားလမ်း၊ ရထားလမ်း တို့ဖြင့် ပြင်ဦးလွင်၊ နောင်ချို့တို့သို့ အချိန်မရွေးဆက်သွယ်သွားလာနိုင်ကြပါသည်။ လူငယ်များဖွံ့ဖြိုး ရေးစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် စိတ်ပါဝင်စားစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်လိုခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာ၏အားသာချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ရွာအတွင်း အေရှားဝါးကုမ္ပဏီ၏ လက်ခွဲကုမ္ပဏီဖြစ်သော ငွေရည်ပုလဲသကြား စက်၊ ဘီလပ်မြေစက်နှင့် ကျောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းများသည် ရွာ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် သေချာစွာညှိနှိုင်းနိုင်ခဲ့ပါက ရွာကိုရေရှည် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပညာရေးကိုပိုမို အာရုံစိုက်လာကြခြင်းသည်ကျေးရွာအတွက် ရေရှည်အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပက်မြန်မာ ငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့ကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းများကို ကျေးရွာအတွက်ပိုမို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့်ပုံစံ မျိုးဖြစ်သော ဂေါ်ရခါးငွေစုအဖွဲ့ပုံစံဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဓိကစိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်နေသော အဟန့်အတားမှာ မြေယာများအကန့်အသတ်ရှိလာခြင်းနှင့် ယင်းကြောင့် နောင်မျိုးဆက်များမြေယာပိုင်ဆိုင်နိုင်မှုမှာ အကန့်အသတ်များလာပြီး တောင်ယာ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးမှုမပြုနိုင်တော့ပဲ အသစ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတစ်ခုကို စိန်ခေါ် ချက်တစ်ခုအဖြစ် ကြုံတွေ့လာရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရွာကိုအခြေပြုပြီးပြုလုပ်နိုင်သော သဘာဝ ပါတ်ဝန်းကျင် ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ပြီး မျိုးဆက်များကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေနိုင်မည့် လုပ်ငန်းရပ်များ ကိုစဉ်းစားကြံဆနိုင်ခြင်း မရှိသေးပဲ လာမည့်စိန်ခေါ်ချက်ဖြစ်သော သားသမီးတို့ကို မြေယာမခွဲဝေ ပေးနိုင်ခြင်းအပေါ်တတ်အားသမျှ ကျောင်းပညာ(အခြေခံအထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ပညာ) ကိုရရှိ စေရန်မိဘများက ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြပါသည်။ သို့သော် ယေဘုယျအားဖြင့် အများနှင့်ဆိုင် သောစိန်ခေါ်ချက်ကို တစ်မိသားစုချင်းက ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေကြပြီး အများစုပေါင်းရင်ဆိုင်ဖြေရှင်း သည့် စနစ်တစ်ရပ် ပေါ်ထွက်လာခြင်းသည် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု အားနည်း ချက်ကိုဖော်ပြနေပါသည်။ လူကြီးလူငယ်တွဲဖက်ပြီး လူငယ်တို့လိုအပ်ချက်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး အလားအ လာများ စသည်ကို ဝိုင်းဝန်းဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးဖြေရှင်းသည့် အလေ့အထနည်းပါးနေပါသေးသည်။

မြေယာအကန့်အသတ်ရှိလာခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးတွင်သာမက မွေးမြူရေးကိုလည်း သက်ရောက်စေသော ကိစ္စရပ်ဖြစ်ပါသည်။ စားကျက်မြေမရှိတော့သောကြောင့် ကျွဲ၊ နွားများကို လွှတ် ကျောင်းနိုင်ခြင်းမရှိတော့ချေ။ အလားတူရရာမြေကွက်လပ်တွင် ဝင်ငွေရသီးနှံတစ်မျိုးတည်း (ပြောင်း)ကိုသာ အားထားစိုက်ပျိုးနေခြင်းက တစ်မျိုးတည်းသီးနှံကိုစိုက်ပျိုးရန်အားပေး သကဲ့သို့

ဖြစ်နေပြီး နောင်ချိုတစ်မြို့နယ်လုံး စီပီပြောင်းကိုသာစိုက်ပျိုးကြခြင်းသည် ရေရှည်တွင် မြေဆီသြဇာ ယို့ယွင်းခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဆိုးကျိုးများရင်ဆိုင်ရဖွယ်ရှိပါသည်။ အလားတူ စီပီပြောင်းစိုက်ပျိုးရာတွင် တရုတ်ဈေးကွက်နှင့် တရုတ်ကိုယ်စားလှယ် သီးနှံပွဲစားတို့ကိုသာ သွင်း အားစုမှစကာ ဈေးနှုန်းအထိ အားလုံးမှီခိုနေရခြင်းသည် အားနည်းချက်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဈေးကွက်မှာအပြိုင်ဈေး ကွက်မရှိတော့ပဲ ရေရှည်တွင်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူက များခြင်းကြောင့် ဝယ်လိုအားကျသွားနိုင်ကာ ဈေးကွက်ထိန်းချုပ်မှုမှာ ယခုကပင်စိုက်ပျိုးသူလက်ထဲမရှိတော့ပါ။ တရုတ်နှင့်ထိုင်းတို့မှ တင်သွင်းသော တရုတ်စာထိုင်းစာဖြင့်ရေးသားထားသည့် ဓါတ်မြေသြဇာများ ပေါများစွာရပြီး သုံးစွဲပုံရေးထားသည့်ကို နားမလည်ပဲ သုံးစွဲကြရခြင်း၊ လက်ဖြင့်တိုက်ရိုက် ကိုင် တွယ်သုံးစွဲကြခြင်းများက ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်ခြင်းနှင့် အစားအစာမှဖြစ်သော အကျိုးဆက် များကို နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းသိသာမှု မရှိခြင်းတို့က ကျေးရွာအတွက် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော (သို့မဟုတ်) အခြားအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်း များဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်အဓိကအစိန်ခေါ်ချက်မှာ အရင်းအနှီးနည်းပါးခြင်းနှင့် ပညာအရည်အချင်း နိမ့်ခြင်းကြောင့် နေ့စားလုပ်သားမှလွဲလျှင် အခြားအလုပ်များ ခန့်ထားပေးရန် အခက်ကြုံခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသည် လက်ရှိပညာရေးအခြေအနေဖြင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေပါသည်။ ကျေးရွာ အတွင်း ဘွဲ့ရ၊ ဆယ်တန်းအောင်များလာသည်နှင့်အမျှ ယင်းအခြေအနေကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်သော်လည်း သက်ကြီးများအတွက်မူ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာ သင်ကြားပေးနိုင် မည့် အစီအစဉ်မရှိပါချေ။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင် နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှု စီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထု ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက် ရှိရေး အကောင် အထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ် ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက် ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ် များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအ တိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

- (၁) အုမ္မခါးရွာအတွင်း မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု ပိုမိုခိုင်မာကျစ်လစ်လာစေပြီး ရွာခံရွာသားတို့ ပိုမိုအကျိုးကျေးဇူးခံစာရနိုင်စေရေးနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကောင်း တစ်ခုခိုင်မာ

အားကောင်းစေခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူသားများ ဝန်ဆောင်မှုများ ပိုမိုလက်လှမ်းမီ ရယူနိုင်စေရေး

- (၂) ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ကျေးရွာသူသားများ ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်းဖြင့် ကျေးရွာစည်းလုံးမှုပိုမိုခိုင်မာအားကောင်းစေရန်နှင့် လူငယ်များကို တာဝန် ပေးပူးပေါင်းနိုင် စေရန်
- (၃) ကလေးများအားအရည်အသွေးမှီအခြေခံ ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်း
- (၄) ရွာသင်္ချိုင်းသွားလမ်းကို ကျောက်ခင်းလမ်းနှင့်ကတ္တရာလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ရန် နှင့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများတိုးတက်လာစေပြီး စီးပွားရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြှင့် လာစေရေး

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်း ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ဖွဲ့စည်းထား ရှိပြီးဖြစ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီ တို့က သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် ချိတ်ဆက်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကော်မတီအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအ ခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် တွဲဖက်ကာ သင့်လျော်သည့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများပူးပေါင်းပါဝင် နိုင်မည့်အချိန်များကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကိုရေးဆွဲခြင်း၊ ကြီးကြပ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုသို့ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုအခြေအနေများကို စာရင်းဇယားနှင့်တကွတင်ပြခြင်း၊ အမေးအဖြေပြုခြင်းများဖြင့် ဆက်လက်တိုးတက်လုပ်ကိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာ ဦးစားပေးကဏ္ဍများဖြစ်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ ပညာရေးကဏ္ဍ၊ လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အမျိုးသမီးကဏ္ဍ စသည်တို့ကို အမှန်တကယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် နည်းပညာများရရှိလက်လှမ်းမီရန်နှင့် အထောက်အပံ့များရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၏ ချိတ်ဆက်ပံ့ပိုးပေးမှုများအလွန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် နောင်ချိုမြို့နယ်ဌာန များ၊ အထက်ခရိုင်၊ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း၊ပြည်ထောင်စုအဆင့်မူဝါဒများဖြင့် ချိတ်ဆက်မိမိ ဟန်ချက်ညီညီအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

- (၁) သက်ဆိုင်ရာဌာနများ ဖြင့်ချိတ်ဆက်ရာတွင် မူဝါဒများ၊ ဥပဒေများ ၊ နည်းဥပဒေများ စသည့် မူဘောင်များအတွင်းကသာ စည်းကမ်းတကျလုပ်ဆောင်ရန်လိုသောကြောင့် ရွာအတွင်း ကိုယ်စား ပြုလှူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားဆက်စပ်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဥပမာ-ရပ်မိရပ်ဖ နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဂေါပကအဖွဲ့နှင့် မြို့နယ် မ.ဘ.သ၊ အမျိုးသမီးအစုအဖွဲ့နှင့်သမဝါယမဦးစီး ဌာန)၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်နိုင်ရန်၊ မူဘောင်များအတွင်းမိမိတို့အခွင့်ရေးများကို လက်လှမ်းမီရယူနိုင်ရန် ထို့အတူ မည်သည့်တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများကိုလိုက်နာရမည်ကို သိရှိနိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင် ရာဌာနများဖြင့် ချိတ်ဆက်မှုကို မြှင့်တင်ပြီး စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် တင်စေမည်ဖြစ်ပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးပိုင်း တို့ ပူးပေါင်းကာ လိုအပ်သောကဏ္ဍအလိုက်နှင့် အသင်းအဖွဲ့သို့ ကိုယ်စားပြုလူငယ်/ကိုယ်စားလှယ်စ သည်တို့ကို ရွေးချယ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ ချိတ်ဆက်မှုကို စတင်လုပ်ဆောင် ပြီး လိုအပ်သော အသိပညာ၊ နည်းပညာ၊ ဗဟုသုတစသည်တို့ကို ရရှိလာအောင် စုစည်းလုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြေယာမှတ်ပုံတင်ရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး ရွာသားများအနေဖြင့် သေချာစွာနားလည်ရန်လိုအပ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ဌာနဖြစ်သော လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စာရင်းအင်းဌာန၊ မြို့နယ်မြေယာ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီတို့ဖြင့် ဆက်သွယ် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါ သည်။

- (၂) စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်မြှင့်မားလာစေရန်အတွက် သီးနှံထွက်နှုန်းမြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် တောင်သူများ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ရှိပြီးအလေ့အထကောင်းများ ဖြစ်သော သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးလာစေနိုင်သလို မြေဆီအရည်အသွေး ကိုလည်း ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိကအသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် လက်ရှိကြုံ တွေ့နေရသော မြေယာအကန့်အသတ်များကို ပိုမိုဖြေရှင်းနိုင်စေရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် ချိတ်ဆက်ကြိုးစား ကြရမည်ဖြစ်ပါ သည်။ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအတွက် ပြင်ပကို လုံးဝမှီခိုအားထားနေရသော အနေအထားမှ ဒေသမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ပေါ်ထွက်လာ ရေး၊ ထိန်းသိမ်းဖြန့်ဖြူး နိုင်ရေးတို့အတွက် တောင်သူအစုအဖွဲ့ နှင့်အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီတို့ဖြင့် ပူးပေါင်းကာ လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အလားတူ ရေရှည်အတွက် နှစ်ရှည်သီးနှံ စိုက်ပျိုးခြင်းကို ဖော်ထုတ်လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- (၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကိစ္စရပ်များတွင် လူငယ်များကို တာဝန်မျှပေးပါဝင်စေ မည်ဖြစ်ပါသည်။ စိတ်ပါဝင်စားလုပ်ကိုင်လိုသော လူငယ်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ရပ်မိရပ်ဖများနှင့် တွဲဖက်ကာ အလုပ်လုပ်ကိုင်စေခြင်းအားဖြင့် သင်ယူစေမည်ဖြစ်ပါ သည်။ ကျေးရွာအတွင်း နောက်တိုးမိသားစုများ ပုံစံ ၁၀ ရ ရှိနိုင်ရေးလိုအပ်ချက် များကို ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။
- (၄) ကလေးများပညာရေးကိုပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် အထောက်အကူအဖြစ် ကူညီလုပ် ဆောင်ပေးရန် စေတနာ့ဝန်ထမ်းလုပ်ဆောင်လိုသော ဆယ်တန်းအောင်ပြီးသည့် လူငယ် ၇ ဦးကို ကျေးရွာကျောင်းကော်မတီက ဦးဆောင်ပြီး ညစာကြည့်ခိုင်းများ

စုစည်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာပညာရေးပိုမိုတိုးတက်စေရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ကျောင်းကော်မတီတို့ ပူးပေါင်းပြီး အလယ်တန်းကျောင်းခွဲရရှိရေး လျှောက်ထားဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

- (၅) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့ပူးပေါင်းပြီး ရွာအတွင်း လာရောက် အခြေချ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော အေးရှားဝေါလ်ကုမ္ပဏီကို ကျေးရွာသမိုင်းသွားလမ်း ကျောက်နှင့်ကတ္တရာခင်းနိုင်ရေး ပေါင်းစပ်အကူအညီတောင်းမည်ဖြစ်ပါသည်။ ငွေရည်ပုလဲကုမ္ပဏီနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကိုလည်း လိုအပ်သော ငွေကြေးများနှင့်နည်းပညာ အကူအညီရနိုင်ရေး ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- (၆) ဂေါ်ရခါးငွေစုအဖွဲ့ကို အခြေခံပြီး ဘုံစုငွေတစ်ဖွဲ့ကို လာမည့်ငါးနှစ်အတွင်း စုစည်းလုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့ အစည်းများဖြစ်သော မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ ပက်မြန်မာအဖွဲ့စသည်တို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာချေးငွေရရှိရေး ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- (၇) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို မြို့နယ်စီမံကိန်းနှင့်ပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းနိုင်ရေး ဘတ်ဂျက်လျာထားရရှိနိုင်ရေးသည် အရေးကြီးသောအဆင့်ဖြစ်ကာ ထိုသို့လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုမြှင့်တင် တည်ဆောက်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြေယာမှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ စာရင်းကိုင်စသည့် အရည် အသွေးများရှိစေရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ စသောဌာနများဖြင့်ပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ အဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည် စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန် မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေး၊မြေစာရင်းနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနများ

ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးစိန်ခေါ်ချက်သည် ယာမြေအကန့်အသတ်ရှိနေခြင်းနှင့် မြေယာဈေး ကွက်များ ပေါ်ထွန်းလာခြင်း၏အကျိုးကျေးဇူးကို ရွာသူရွာသားများ နားလည်သိမြင်မှု လိုအပ် နေခြင်းဖြစ်ရာ သက်ဆိုင်ရာဌာနများအထူးသဖြင့် မြေစာရင်းနှင့်သစ်တောဦးစီးဌာနတို့က ကျေးရွာ လူထုကို သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများကို ချပြရှင်းလင်းပြီး မြေယာအကန့်အသတ် အနေအထားကို နားလည်စေရန်ဆောင် ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာန အနေ ဖြင့်မူ တောင်သူများအတွက် နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက် နည်းပညာပံ့ပိုးချိတ်ဆက်ပေးပါက တောင်သူများပို၍ အကျိုးများနိုင်ပါသည်။ ရာသီဥတုအနေဖြင့် မိုးခေါင်ခြင်းကို ပိုမိုကြိုတွေ့လာနေခြင်းအား ဖြေရှင်း နိုင်ရန် အသိပညာများ ရာသီဥတုဒဏ်ခံမျိုးများ အစရှိသဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီးနှံသိုလှောင်နည်းပ ညာများကိုလည်းကောင်း ပေါင်းစပ်ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန်လို အပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီး များအတွက် လိုအပ်သောဈေးငွေရရှိရန် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းသင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သ မားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့် ဈေးငွေလိုအပ်ပါသည်။ ငွေဈေးယူမည့် ကျေးရွာသား များကို စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ငွေဈေးလိုသူဘက်မှ ဘဏ်သို့အဆိုပြု လွှာတင်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အထားမှတ်တမ်းမှတ်ရာများ ပြုစုထားရှိရန်နှင့် ကျေးရွာအခြေပြု ငွေစုငွေဈေးလုပ်ငန်းကို ခိုင်မာအား ကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်ထားရပါမည်။ သို့မှသာ ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှုပေးသော ဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မိပြီး ကျေးရွာငွေစုငွေဈေးလုပ်ငန်းအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ငွေပိုအားကောင်းလာမည်ဖြစ်သည်။

(ဃ) အလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဒေသတွင်းလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် ချိတ် ဆက်ကာ ထောက်ပံ့ပေးပါက လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင်မူ ကျေး ရွာအနေဖြင့် ယင်းအထောက်အပံ့များကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါချေ။ အမျိုးသမီး အနည်း

ငယ်ကမူ စက်ချုပ်လုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိကြပြီး အခြားသီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆက်စပ်သော တစ်နိုင်စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဥပမာ- ပြောင်း နှင့် အာလူးကို အသင့်စားသုံးနိုင်သော ထုတ်ကုန် တစ်မျိုးမျိုးအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်ခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ယင်းက တန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဒေသလူမှုစီးပွားဈေးကွက် တစ်ခုပေါ်ထွန်းလာစေနိုင် ပါသည်။

ယင်းကို မူဝါဒအထောက်အပံ့အဖြစ် သက်ဆိုင်ရာအထက်အဆင့်များက ချိတ်ဆက်ကူညီနိုင် ရန်အရေးကြီးပါသည်။ အသေးစားဈေးငွေလုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကဖော်ထုတ်သော စိန်ခေါ်ချက်မှာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းရှားပါးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမရှိပဲ မည်သည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ငွေဈေးသည်ဖြစ်စေ အလုပ်မလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေမရတော့ပဲ ပြန်မ ဆပ်နိုင်လျှင် တိုးရင်းပေါင်းဆင့်ကာ အခြေအနေပိုမိုဆိုးရွားသွားစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံ တော်အနေဖြင့် ဈေးငွေအစီအစဉ်များကို အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအခွင့်အလမ်း ဖန်တီး ခြင်းသည် ကျေးရွာများအလိုက်ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များ အလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာ များအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေး ချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါ မည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ် တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရလွယ်ကူ စေသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေး

ပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါသည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သော စီမံကိန်းများကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ Economic classificationသည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံကိန်းသည်၊ စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (Capital Investment) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- (၂) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံး စရိတ်၊
- (၃) အထွေထွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊
- (၄) အရေးပေါ် အထောက်အပံ့။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ် အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

အုမ္မခါးကျေးရွာ၊နောင်ချိုမြို့နယ်၏ ဦးစားပေးစီမံချက်အခြေပြဇယား

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
စီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍ			
ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်း	ဘဏ္ဍာရေး စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း အားကောင်းခိုင်မာရေးသင် တန်း	၁၀	ရှိပြီးဖြစ်သော ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့များ အားကောင်း ခိုင်မာရေးနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင် တည်ဆောက်ရေးအတွက် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီက ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနဖြင့် ပူးပေါင်း ရယူလိုသော စီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အစုအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။
လူငယ်များဖွံ့ဖြိုး ရေး စီမံခန့်ခွဲမှု တွင် ပိုမိုပါဝင် လာစေနိုင်ရေး	လူငယ်များကို စီမံ အုပ်ချုပ်မှုတွင် တာဝန် ခွဲဝေပေးရေး	၆	လူငယ်များကို ကျေးရွာ၏စီမံ အုပ်ချုပ်မှုတွင် လက်တွဲ ခေါ်ပြီး သင်ကြားနိုင်စေရန် အတွက် ပုံစံ ၁၀ လျှောက် ထားသည့် ဖြစ်စဉ်မှ စတင်ပေါင်းစပ်စေမည့် လုပ်ငန်း ရပ်ဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ			
မြေယာဥပဒေဆိုင် ရာအစီအမံများကို ပိုမိုလေ့လာသင်ယူ နိုင်စေရေးဆောင် ရွက်ခြင်းအားဖြင့် လယ်သမားများ လယ်သမားများ မိမိတို့မြေယာများ ကိုပိုမိုထိရောက် စွာစီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေး	မြေယာမှတ်ပုံတင် ပုံစံ (၇) လျှောက်ထားနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် လယ်သမားများ လုပ်ကိုင် စားသောက်နိုင်မည့် မြေယာ များပိုမိုရရှိလာနိုင်ရေး	၁	လယ်သမားအစုအဖွဲ့သည် မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့် ခွဲမှုနှင့် စာရင်းအင်းကော်မတီထံမှ လယ်ယာမြေမှတ်ပုံ တင်ခြင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများကို ပေါင်းစပ်ရယူရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်လယ်သမားများမြေယာ ပိုမိုရရှိနိုင်ရေး မြေယာစီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီထံသို့ ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ကျေးရွာအစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တောရရှိနိုင်ရေး ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
စီမံချက်			
တောင်သူအ ထောက်အကူ ပြုသင်တန်း	တောင်သူအထောက်အကူပြု သင်တန်း ဖွင့်လှစ်ရေး	၃	စိတ်ဝင်စားသူတောင်သူများနှင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီတို့ ချိတ်ဆက်ပြီး သီးနှံအထွက်တိုးစေရေး လိုအပ်သော နည်းပညာအ ထောက်အကူများကို ဖော်ထုတ်ပြီး မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ ဆက်စ ဗီကဲ့သို့သော နည်းပညာပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ပေါင်း စပ်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကဏ္ဍ			
အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းသင်တန်း များဖြင့် ကျေးရွာ ၏အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းအခွင့်အ လမ်းဖော်ထုတ် ရေး	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်း	၉	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး ဖြင့်ပူးပေါင်းပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း တက်လိုသော လူငယ်များကို ကျေးရွာအစည်းအဝေးဖြင့် ဖော်ထုတ်ကာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးစီးဌာနက ပေးနိုင်သော စက်ချုပ်၊ ပန်းရံစသော သင်တန်းများ ရယူနိုင်ပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများပေါ် ထွက် လာစေရန် ဆောင်ရွက်လိုသော စီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။
ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ			
အရေးပေါ်လူနာ တင်ကားတစ်စီး တည်ထောင်ခြင်း အားဖြင့်သာရေး၊ နာရေးနှင့်အရေး ပေါ်ကိစ္စများတွင် အချိန်မီသယ်ယူပို့ ဆောင်နိုင်စေရန်	အရေးပေါ်ကားတစ်စီး ဝယ်ယူနိုင်ရေး	၈	ကျေးရွာအမျိုးသမီးများက ရွာအတွင်း ငွေကြေးစု ဆောင်းခြင်း ရန်ပုံငွေရှာခြင်းများ စုပေါင်းလုပ်ဆောင် ကာ အရေးပေါ်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များနှင့်နှီးနွယ် သည့်လူမှုရေးကိစ္စရပ်များတွင်အသုံးပြုနိုင်ရန် ကားတစ်စီးဝယ်ယူမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ပညာရေးကဏ္ဍ			
ကျေးရွာကလေး ငယ်များ အရည် အသွေးမီ အခြေခံ ပညာရေးရရှိ နိုင် ရန်ဆောင်ရွက် ခြင်းအားဖြင့် ပညာရေး ပိုမိုခိုင်မာအောင် ကောင်းစေရန်	လူငယ်ဦးဆောင် ညစာသင်ပိုင်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ လျှောက် ထားခြင်း	၂	ကျောင်းကော်မတီကကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ တို့ပူးပေါင်းပြီး ဆယ်တန်းအောင်ပြီးသော လူငယ်များ ထဲမှ စိတ်ဝင်စားလုပ်ရန် သဘောတူသော လူငယ် ၇ ဦးကို ကလေး များအား ညအချိန်တွင် စာကျက်ကူမည့် အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအုပ် ချုပ်ရေးမှူးက ရွာစာကြည့်တိုက်တွင် ပြုလုပ်ရန် စီစဉ် ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း မူလွန်ကျောင်း ရှိပြီးဖြစ်ကာ ကျေးရွာသည် မိမိတို့ကလေးများကို ပိုမို ပညာတတ်မြောက်စေလိုပြီး ကျေးရွာအတွင်း၌ပင် လက်လှမ်းမီ ရယူစေလိုသောကြောင့် ကျောင်းကော်မတီက ဦးဆောင်ကာ အလယ်တန်းကျောင်းခွဲလျှောက် ထားမည် ဖြစ်ပါသည်။
အခြေခံအဆောက်အအုံကဏ္ဍ			
သင်္ချိုင်းသွားလမ်း ပြု ပြင်အဆင့်မြင့် ခြင်းအားဖြင့် လူအ များလွယ်ကူသက် သာစွာဖြင့် လမ်းကို အသုံးပြုနိုင်စေရန်	သင်္ချိုင်းသွားလမ်းကျောက်ခ င်းခြင်းနှင့် ကတ္တရာလောင်းခြင်း	၅	လက်ရှိမြေသားလမ်းသည် ရွာကသာမကပဲ ငွေရည်ပုလဲကုမ္ပဏီ နှင့် ဘိလပ်မြေစက်ရုံမှ ကားများလည်းသုံးနေကြသောကြောင့် လမ်းပိုင်း အဆင့်မြှင့်တင်ရေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးဖြင့်ပေါင်းစပ်ကာ ရွာအတွင်း၌လုပ်ကိုင်နေ ကြသော အေးရှားဝေါလ်ကျောက်ထုတ်ကုမ္ပဏီမှ လမ်းခင်းကျောက်များ အကူအညီရနိုင်ရေး၊ အခြားကုမ္ပဏီများထံမှ ငွေကြေးအထောက် အပံ့ရရှိနိုင်ရေး ပေါင်းစပ်အကူအညီတောင်းကာ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ပေးနိုင်မည့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်မှုဦးစီးဌာနဖြင့် ချိတ်ဆက်ကာ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။
ကျေးရွာရေလုံ လောက်စွာရရှိနိုင်	ရေပိုက်သွယ်ရေးစီမံချက်	၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ရေရရှိရေးကော်မတီတို့ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနထံသို့ ၃ ဖာလုံကွာဝေးသော

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ရေး စီမံချက်			ရေထွက်မှ ပိုက်သွယ်နိုင်ရေးဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။
ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ			
ဘုံစုငွေအဖွဲ့ထ	ဘုံစုငွေထူထောင်ခြင်း	၇	
ထောင် ခြင်းအား			
ဖြင့် ငွေ ကြေးဝန်			ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးဖြင့်ပေါင်း
ဆောင်မှု လက်			စပ်ကာစိတ်ဝင်စားသူ ရွာသားများအားဖော်ထုတ်ကာ ဂေါ်ရခါး
လှမ်းမီခြင်းကို			စုငွေပုံစံကို ယူပြီး ငွေစုဆောင်းမည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။
ပိုမိုတိုးတက်စေရန်			

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၄၆) စီမံကိန်းကာလ

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ကာလ					မှတ်ချက်
			၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	
၁	လယ်ယာမြေပုံစံ၁၀ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဆိုင်ရာသင်တန်းရ ယူခြင်းနှင့် မြေယာ များပိုမိုထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲ ရယူနိုင် ရေးစီမံချက်	၁	✓	✓	✓			
၂	လူငယ်ဦးဆောင်ညီလာကျက်ပိုင်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းခွဲလျှောက် ထား ခြင်း	၂	✓					
၃	တောင်သူအထောက်အကူပြုသင်တန်း ကျောင်း	၃	✓	✓	✓			
၄	ရေပိုက်သွယ်တန်းရေးစီမံချက်	၄	✓					
၅	သင်္ချိုင်းသွားလမ်းပြုပြင်အဆင့်မြှင့် တင်ခြင်း	၅	✓	✓				
၆	လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ရန်	၆	✓	✓	✓	✓	✓	
၇	ဘုံစုငွေအဖွဲ့ထူထောင်ခြင်း	၇	✓	✓	✓	✓	✓	
၈	အရေးပေါ်လူနာတင်ကား	၈	✓	✓				
၉	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ	၉		✓	✓			
၁၀	ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း စီမံချက်	၁၀	✓	✓	✓			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကိုဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့် ဆိုင်သောအကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သောစီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေးရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီးနောက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များ အပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ် များကိုပြောင်းလဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက်ရေးဆွဲထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များအတွက် ပြင်ဆင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ များ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရံပုံငွေ (ကျပ်)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး	ငွေလုံးငွေ ရင်းအသုံးစရိတ်	အထွေထွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	လူသား ချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့
၁	လယ်ယာမြေပုံစံ၁၀ မှတ်ပုံတင်ခြင်း ဆိုင်ရာသင်တန်းရယူခြင်းနှင့် မြေယာများပိုမိုထိရောက်စွာစီမံခန့်ခွဲ ရယူနိုင်ရေးစီမံချက်					
၂	လူငယ်ဦးဆောင်ညစ်ညမ်းကျက်ပိုင်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းခွဲလျှောက်ထားခြင်း					
၃	တောင်သူအထောက်အကူပြုသင်တန်းကျောင်း					
၄	ရေပိုက်သွယ်တန်းရေးစီမံချက်					
၅	သင်္ချိုင်းသွားလမ်းပြုပြင်အဆင့်မြှင့်					

စဉ်	စီမံချက်	ရံပုံငွေ (ကျပ်)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			စွမ်း ဆောင် ရည် မြှင့် တင်ရေး	ငွေလုံး ငွေ ရင်း အသုံး စရိတ်	အထွေထွေ ရင်းနှီးမြှုပ် နှံမှု	လူသား ချင်း စာနာမှု အထောက် အပံ့
	တင်ခြင်း					
၆	လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ တွင်ပါဝင်လုပ်ဆောင်ရန်					
၇	ဘုံစုငွေအဖွဲ့ထူထောင်ခြင်း					
၈	အရေးပေါ်လူနာတင်ကား					
၉	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း များ					
၁၀	ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများအား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းစီမံချက်					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာလူထု (လူထုခေါင်းဆောင်မှု နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု အခန်းကဏ္ဍ)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီး သီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ- ပညာရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ပညာရေးကဏ္ဍ ပိုမိုကောင်းမွန်တိုး တက်လာစေရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ စိုက်ပျိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏လယ်ယာကုန် ထုတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးအတွက် တာဝန် ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုအပိုင်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ဖြေရှင်းရန် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- ပညာရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ဆရာ၊ ဆရာမလိုအပ်နေမှု (သို့) မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင် ရွက်ရန် မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ စိုက်ပျိုးရေးကော်မတီကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန် သီးနှံ များတိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရန် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စက်မှုလယ်ယာ ဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ၊
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင်ဖော်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာသက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုး တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

အုမ္မခါးကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ စတင်အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက်အဆိုပြု စီမံကိန်း များကိုရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်း တစ်ခုစီချင်းစီအတွက်ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များကိုရေးဆွဲထားရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျေးရွာကျောက်ချော လမ်းခင်းရန်အတွက် လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို တွက်ချက်ရာတွင် ကျေးရွာလူထုမှထည့်ဝင်နိုင်မည့် လုပ်အား ပမာဏ၊ ငွေကြေးထည့်ဝင်မှု၊ ပြင်ပအကူအညီလိုအပ်မှုစသည်တို့ ပါဝင်ပြီး၊ ရေရှည်တည်တံ့ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာလူထုမှ ရေနုတ်မြောင်း တူးဖော်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အပိုင်းများတွင်လုပ်အား၊ ငွေအားထည့်ဝင်မှု စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။ စီမံချက်လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လုပ်ဆောင် မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များအလိုက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနာယကများ၏ အကြံပြုချက်များကို ရယူရုံသာ မကလုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်မှုများအားလုံးအတွက် ငွေကြေးသုံးစွဲမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး အလေးထားဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူထုကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင်သောနည်းလမ်း (Participatory Process) ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးကြီးသောလိုအပ်ချက်မှာ စီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုဆင့်တိုင်း၌ လူတန်းစားအလွှာအသီးသီး၊ လူတန်းစားမရွေး ထိရောက်စွာ ပါဝင်ခွင့်ရရှိရေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာလူထုက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအပေါ် ပိုင်ရှင်စိတ်ဓာတ်ရှိလာပါမည်။ လူထု၏ပိုင်ရှင်စိတ်ဓာတ်ရှိလာလေလေ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ၏ လုပ်ငန်းလည်

ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လူထုပါဝင်မှု အားကောင်းလေလေဖြစ်ပါမည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်စရိတ်၊ ပြုပြင်စရိတ်စသည်တို့အတွက် လူထု၏ထည့်ဝင်မှု၊ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမရှိလျှင် တည်ထောင်ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း များမတည်မြဲနိုင်ပါ။

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၏ လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက်နှင့် သဘောသဘာဝများမှာ လုပ်ငန်းအလိုက်ကွဲပြားပါသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေးနှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအစီအစဉ်များအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပုံများမှာလည်း ကွဲပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအလိုက် လုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များကို အောက်ပါပုံစံများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်စီစဉ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျောင်းနိမ့်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ -

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုများအား အမြဲမပြတ်ကြည့်ရှု၍ စီမံခန့်ခွဲရန် ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ ပြီးမြောက်အောင်မြင်မှုများအား လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးရလဒ်များကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်၊
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်ရန်နှင့် ဦးစားပေးဖြေရှင်းရမည်များကို သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- ဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်းအတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အသုံးပြုနေသော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာကို ချိန်ညှိနိုင်ခြင်းအားဖြင့် သင့်လျော်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများတိတိကျကျ သတ်မှတ်နိုင်ရန်၊

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော် သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာအတူ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို(၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့ခွဲ အသီးသီးတို့ကမိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေး သုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲများသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်းများဖြစ်လာပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။(၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ်ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင် သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက် နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ(၂-၃)ခန့်ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များစသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီနီယာ အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူ များထံမှအကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် သုံးသပ်ပွဲတွင် အောက်ပါအချက်များအပေါ် အဓိကအလေးထားဆောင်ရွက်ပါမည်။

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိခဲ့သော လက်ငင်းရလဒ်များ နှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊
- စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းစီ၏ ကျေးရွာလူထုဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှုများအား အကဲဖြတ် သုံးသပ်ချက်များ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက်ဗဟိုအဆင့်မှ ကူညီအားဖြည့် ရမည့် မူဝါဒ နှင့် စီမံကိန်းအထောက်အပံ့များ လိုအပ်မှု အခြေအနေ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်မှုမှရရှိသောသင်ခန်းစာများ (အခြားရွာများနှင့် အခြားဒေသရွာ များသို့ အပြန်အလှန်မျှဝေနိုင်ရန်)
- ဘတ်ဂျက်ရရှိမှု နှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ
- အကြံပြု သုံးသပ်ချက်များ

နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သုံးသပ်ပွဲ အစီရင်ခံစာကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက အနှစ်ချုပ် ပြုစုပြင်ဆင်၍ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အစီရင်ခံပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ (၂-၃) မျက်နှာခန့် ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား ဖော်ပြပါမည်။

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကအကျဆုံးသော အရေးကြီးသည့် အကြောင်းအရာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည့် အဆိုပြု အစီအစဉ်
- နိုင်ငံတော် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သည့် အကူအညီ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များ ကိုမြို့နယ်အဖွဲ့ အစည်းများထံမှလိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁.၁။ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) အုမ္မခါးရွာလူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အအသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁၅	၁၉	၃၄	၀.၈%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၁၀၇	၁၂၅	၂၃၂	၅.၄၇%	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	၁၃၀	၁၀၇	၂၃၇	၅.၆%	မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်
၉ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	၁၉၇	၂၂၀	၄၁၇	၉.၈၃%	အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်
၁၄ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၄၆၅	၁၆၂၅	၃၀၉၀	၇၃%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၁၁၄	၁၁၆	၂၃၀	၅.၄၂%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၂၀၂၈	၂၂၁၂	၄၂၄၀	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ အုမ္မခါးရွာသည် နောင်ချိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ အုပ်စုအဆင့်ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ပြီး ရပ်ကွက်ကြီး ၄ ခု၊စည်ပင်သာယာရေးကြီးတစ်ခု၊ရဲစခန်းခွဲ ၁ခု၊ဆက်သွယ်ရေး စာတိုက် ၁နှင့် အခြေခံ ပညာအထက်တန်းကျောင်း ၁ ခု နှင့် သီတာအေးအခြေခံမူလတန်းကျောင်း ၁ ခု စသည့်ဝန်ဆောင်မှုတို့ဖြင့် မန္တလေး-လားရှိုးကားလမ်းဘေးတွင်တည်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနဖြင့်တွဲ ဖက်ကောက်ခံသော အခြေခံအိမ်ထောင်စုသတင်းအချက်အလက်များအရ အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၈၄၅ စု နှင့် လူဦးရေစုစုပေါင်း ၄၂၄၀ ဦးနေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ အသက်အုပ်စုခွဲခြားမှုတိုင်းတွင် အမျိုးသမီးဦး ရေကပိုမိုနေပြီး စုစုပေါင်းဦးရေတွင်၁၈၄ ဦးထိပိုပါသည်။ အထူးသဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေသည် ၁၆၀ ဦးအမျိုးသမီးက ပိုမိုပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၉၃ စုရှိသောကြောင့် ၂၂.၈၄% ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားအားဖြင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၅ ဦး နေထိုင်သည်ဟု ယေဘုယျဆိုနိုင် ပါသည်။

၁.၂။ လုပ်သားအင်အား

ဇယား (၂) အုမ္မခါးရွာလုပ်သားအင်အား

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း	အခြားလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ရာခိုင်နှုန်း	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း					
ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး	လယ်ပိုင်ယာပိုင် ၁၃၈ ပွဲစားသေး ၁၁	ဖုန်းဆိုင် ၁	၁၅၉	၁၈.၈၁	

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း	အခြားလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ရာခိုင်နှုန်း	မှတ်ချက်
အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း	ပွဲစားကြီး-ပွဲရုံပိုင် ၁၀ တောင်သူအငှား ၄ တောင်သူအငှား တောင်သူအငှား တောင်သူအငှား	ယဉ်မောင်း ၃ ဈေးဆိုင် ၈ လက်သမား ၁	၁၆	၁.၈၉	
ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်					
မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ကိုယ်ပိုင်၊စီးပွားရေး	ပျားမွေးမြူရေး ၂ စီပီကြက်ခြံ ၂		၄	၀.၄၇	
အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်					
သတ္တုတွင်းနှင့်ကျောက်တူးလုပ်ငန်း ကိုယ်ပိုင်၊စီးပွားရေး	မြန်းအုတ်ဖုတ်လုပ်ငန်း		၃၀	၃.၅၅	
အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင်သူ					
ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း ကိုယ်ပိုင်၊စီးပွားရေး	လက်သမား ၃၈ ပန်းရံ ၁၁ ကုန်မာဆိုင် ၅		၅၄	၆.၃၉	
ဝန်ထမ်း၊လုပ်သား	ဘိလပ်မြေစက်ရုံအလုပ်သမား ၁		၁	၀.၁၁	အင်းဝိုင်း
မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင်သူ					
ကျေးရွာထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ ကိုယ်ပိုင်၊စီးပွားရေး	ထရံရက် ၁ ဘတ္တရီပြင် ၁ သံဖြူလုပ်ငန်း ၁ ဆန်စက် ၁ တွင်ခုံ ၅ ဝရိန်ဆော်ဆိုင် ၁ ပန်းဘဲ ၂ သစ်စက် ၂		၁၄	၁.၆၅	

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း	အခြား လုပ်ငန်း	အိမ် ထောင် စု	ရာခိုင် နှုန်း	မှတ် ချက်
အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ လက်လီလက်ကားအရောင်းအဝယ် (မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ အိမ်ဈေးဆိုင်၊ ကုန်အရောင်းအဝယ်၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ) ကိုယ်ပိုင်၊စီးပွားရေး	ကုန်စုံဆိုင် ၁ ဈေးသည်+ ၄ စတိုးဆိုင် ၁ အလှပြင်ဆိုင် ၂ ဆံသဆိုင် ၁ ဈေးရောင်း ၁၀ ဈေးသည် ၁၁၉ အရောင်းအဝယ် ၄ ကား၊ဆိုင်ကယ်ဝပ် ရှေ့ ၁၅ ဓါတ်ပုံ၊ဗီဒီယို ၂ စက်ချုပ် ၄ ပုံနှိပ်တိုက် ၁ အသားသည် ၁ ဈေးသည်+ ၁ တီဗီ၊အောက်စက်ပြင် ၁ ကုန်သည် ၁၈ ပန်းချီ ၁	ကုမ္ပဏီဝန် ထမ်း ကွန်ပျူတာ စာစီ အငြိမ်းစား ဈေးဆိုင် (သေး)	၁၈၆	၂၂.၀၁	
အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ ပို့ဆောင်ရေး၊ကုန်သိုလှောင် ကိုယ်ပိုင်	ကုန်ထမ်း ၇ ဈေးကောက် ၁ ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး လုပ်ငန်း ကားမောင်း(ကန်တာ) ကုန်ပို့၊လူကြိုစသည် ၃၄		၈	၀.၉၄	
			၅၇	၆.၇၄	အုမ္မခါး ဈေး

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း	အခြား လုပ်ငန်း	အိမ် ထောင် စု	ရာခိုင် နှုန်း	မှတ် ချက်
လုပ်သား မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ ပညာရေး ကိုယ်ပိုင်၊ စီးပွားရေး အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း	စက်မောင်း ၂၃ ကားကြီးမောင်း ၁ ရုံးဝန်ထမ်း- ပညာရေး၂ ဆရာမ ၂၀ မူကြိုဆရာမ၁(ခရစ် ယာန်ဘုရားကျောင်း)		၁	၀.၁၁	
မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ ကျန်းမာရေး ကိုယ်ပိုင်၊ စီးပွားရေး အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း	ဆေးခန်း ၁(ပြင်ပဆရာ ဝန်) ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ၂		၁	၀.၁၁	
မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ(လုံခြုံရေး၊လူမှုဝန်ဆောင်မှု၊ငြိမ်းချမ်းရေးစသည်) ကိုယ်ပိုင်၊ စီးပွားရေး အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း	ရဲ ၂ (၁ဦးနောင်ချို)		၂	၀.၂၃	
မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ ဟိုတယ်၊တည်းခိုခန်း၊စားသောက်ဆိုင် ကိုယ်ပိုင်၊ စီးပွားရေး	ကွမ်းယာဆိုင် ၂၀ လက်ဘက်ရည်ဆိုင် ၈ ဘီယာဆိုင် ၂		၃၀	၃.၅၅	
အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင် သူ အိမ်များတွင်အငှားလိုက်လုပ်သူကျပမ်းလုပ်သားများ ကိုယ်ပိုင်၊ စီးပွားရေး အငှား၊လုပ်သား၊ဝန်ထမ်း	ကျပမ်းလုပ်သား		၂၁၆	၂၅.၅၆	

လုပ်ငန်းကဏ္ဍများ	အဓိကလုပ်ငန်း	အခြားလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ရာခိုင်နှုန်း	မှတ်ချက်
မိသားစုဝင်ကူညီလုပ်ကိုင်သူ					
	အငြိမ်းစားဝန်ထမ်း		၃၇	၄.၃၇	
	မိမိ		၂	၀.၂၃	
	ဓမ္မအမှုဆောင်		၁	၀.၁၁	
	သင်းအုပ်ဆရာ		၁	၀.၁၁	
စုစုပေါင်း			၈၄၅	၁၀၀	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အုမ္မခါးရွာသည် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှုအားကောင်းသောကျေးရွာကြီးဖြစ်ပြီး အထက်ဖော်ပြပါစာရင်းမှာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ယူအင်အိုပီအက်(စ) အဖွဲ့တို့ တွဲဖက်လုပ်ဆောင်သော ပီအာအေဖြစ်စဉ် နှင့် ကျေးရွာအခြေခံအိမ်ထောင်စုစာရင်း ဇယားများမှ ရရှိသောအချက်များဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အုမ္မခါးအခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းအစီအစဉ်ဖြင့် ဆယ်တန်း အောင်၊တက္ကသိုလ်တက်နေဆဲနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးခါစ လူငယ်အမျိုးသမီး၃၈ ဦးလုပ်အားပေးနေခြင်းကို စာရင်းတွင်မှတ်တမ်းတင်ခြင်းထက် ဤလေ့လာချက်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြရပါသည်။ ထို့အတူ အုမ္မခါးအခြေခံပညာအထက် တန်းကျောင်းသို့ လာရောက်တက်ရောက်ကြသော အနီးနားပါတ်ဝန်းကျင်ရွာများမှ ကျောင်းသူ/သားများ အထူးသဖြင့် ၈၊ ၉၊ ၁၀ ကျောင်းသူ/သားများကိုစေတနာတစ်ပိုင်းဖြင့် နေရေးစားရေးအဆင်ပြေအောင် လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးသည့်အပြင် ကျောင်းချိန်ပြင်ပ စာသင်စာကျက်ချိန်များပံ့ပိုးကူညီပေးသော ဆရာမများအရေအတွက်၊ ကျောင်းသား/သူအရေအတွက် တစ်လ(သို့မဟုတ်)တစ်နှစ်စာ နေရေး၊စားရေးနှင့်ကျူရှင်စာရိတ် စသည်တို့ကို အတိအကျကောက်ခံနိုင်ခဲ့ ခြင်းမရှိပါချေ။ အိမ်ထောင်စုအခြေခံ အချက်အလက်ကောက်ယူမှုများတွင်လည်း မပေါ်လွင်ပါ။ အလားတူအုမ္မခါးဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအစီအစဉ်ဖြင့် လည်ပါတ်လုပ်ကိုင်နေသော ကရုဏာအသင်းတွင် တစ်စုံတစ်ရာသောစေတနာကြေးဖြင့် စေတနာဝန်ထမ်းလုပ်ကိုင်နေသော လူငယ်(ကျား၊မ)တို့ကို ပေါ်လွင်အောင်ကောက်ခံနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ အရေအတွက် နှင့် အချိန်ကာလမှာ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းအဖြစ်အဓိကထားသောကြောင့် ပုံမှန်စာရင်းအချက်အလက်ရရှိ ရန်အခက်အခဲရှိပါသည်။ အလားတူပက်မြန်မာ၊ နယူးဟော်လန် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ၊ အေးရှားဝေါလ် လမ်းဆောက် လုပ်ရေးကုမ္ပဏီတို့၏ လူမှုစီးပွားအချိုးကျထည့်ဝင်မှုများကို ပေါ်လွင်အောင်ကောက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

၁.၃။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

၁.၃.၁။ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (ကောင်း၊သင့်၊ညံ့)	ဆည်ရေရရှိမှု	ရေအရင်းအမြစ်(ရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၃၆.၅	သင့်	မရှိ	စိမ့်စမ်းရေ
ယာမြေ	၆၀၂.၅	သင့်	မရှိ	
ဥယျာဉ်ခြံ	၂၁.၅	ကောင်း	မရှိ	
ရေခြံ	၂၅.၅	ကောင်း	မရှိ	
သစ်တောမြေ				
စုစုပေါင်း	၆၈၆(၂၃၄.၆၇-ပုံစာရရှိပြီး)			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အုမ္မခါးသည် ပြင်ဦးလွင်-နောင်ချိုကားလမ်းပိုင်းတွင် အချက်အခြာကျသော နေရာတွင်ရှိခြင်း လမ်းဘေးရွာဖြစ်ခြင်း၊ ပြင်ဦးလွင်နှင့်နောင်ချိုကြား အကြီးဆုံးတိုက်နယ်နှင့်လူမှုစီးပွားဇန်ဖြစ်ပြီး လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှု အားကောင်းခြင်းစသည်အကြောင်းများကြောင့် အုမ္မခါးမြေယာဈေးမှာ အတန်အသင့်ခိုင်မာသော ဈေးကွက်ကိုရရှိထားပါသည်။ ကျေးရွာအခြေခံအိမ်ထောင်စုစာရင်းတွင် မပါဝင်သော်လည်း ကျေးရွာပြင်ပ ရန်ကုန်-မန္တလေးနှင့်အခြား မြို့ကြီးများမှ ရွာခံအဆက်အစပ်ဖြင့် မြေများဝယ်ယူထားပြီး လယ်ယာမြေအဖြစ်မှ လူနေမြေအဖြစ်သို့ ပုံစံပြောင်းခြင်းများရှိပါသည်။ ယင်း မြေဧကများမှာ အပြည့်အဝစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အလားတူပင် လွန်ခဲ့သော၁၈နှစ်က စက်မှုသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက် ကျေးရွာမြေဧက၁၀၀ကျော်သိမ်းယူခံရခြင်းကြောင့် မြေဧကထပ်မံ မချဲ့ထွင်နိုင်ခြင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်စားကျက်မြေများအကန့်အသတ်ဖြစ်ပြီးမွေးမြူသူနည်းပါး သွားခဲ့သည်။

၁.၃.၂။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၄။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု(များ၊သင့်၊နည်း၊မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု(လွယ်၊ခက်၊လက်လမ်းမမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ကျောက်မီးသွေး၊သဲ)		
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ		
အပင်မျိုးစိတ်များ	ပင်လယ်အုန်း(သေနတ်ဒင်လုပ်ရာတွင်သုံး) များစိုက်ထားကြသည်။	
(နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်)		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လက်ဖက် ၂ ဧက ခန့်၊ ပင်လယ်အုန်း (ခန့်မှန်း ၃-၅ဧက) ထိကို ဘုန်းကြီး၏ အစီအစဉ်ဖြင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းပင်းအတွင်းအနင့်ကျောင်းအရှေ့တွင် စိုက်ပျိုးထားရှိပါသည်။

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အတန်း

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အတန်း

အကြောင်းအရာ	အဆင်ပြေသောအိမ် ထောင်စု	သတ်မှတ်စံနှုန်း		
		အလယ်အလတ် ရှိသောအိမ် ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်း ရဲ သောအိမ် ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (လယ်/ယာ)	၁၀ ဧကအထက်	၅-၉ ဧက	၁-၂ ဧက	မြေမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်၊ သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊သမံတလင်း ခင်း၊ ကြွေပြား	တိုက်၊သွပ်မိုး၊ အုတ်ကာ၊တမံ သလင်း	တိုက်၊သွပ်မိုး၊ အုတ်ကြမ်း၊တမံ သလင်းခင်း	သွပ်မိုး၊ထရံ ကာ၊ မြေစိုက်
ပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂ဘီးကား၊ဆန်စက် ထွန်စက်၊အိမ်စီးကား၊ ခြံမြေ၊ ဆိုင်ကယ်၊ တီဗီ၊ ရေခဲသေတ္တာ ပန်ကာ၊ ဖုန်းနှင့် အီလက်ထရောနစ် ပစ္စည်းမျိုးစုံ၊စလောင်း	ထော်လာဂျီအ ကြီး၊အသေး၊ ယာမြေ၊ အိမ်စီး ကား၊ဆိုင်ကယ်၊ တီဗီ၊ရေခဲ သေတ္တာ၊ပန်ကာ၊ ဖုန်းနှင့်အီလက် ထရောနစ်ပစ္စည်း များ၊စလောင်း	ပုဇွင်းခေါင်း ထော်လာဂျီ၊ ကွဲဂျီထော်လာ ဂျီ၊သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ဆိုင်ကယ် တီဗီ၊ စလောင်း၊ ဖုန်း	ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး ဖုန်း
လုပ်ငန်းသုံး	ပွဲရုံကြီး၊ကုန်စုံဆိုင်၊စ တိုးဆိုင်၊ သယ် ယူ ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း ၊အရောင်းအဝယ်	လယ်ထွန်စက်၊ ပြောင်းချွေစက်၊ အလတ်စားဈေး ဆိုင် ဖွင့်၊ စိုက်ပျိုးရေး	ပြောင်းချွေစက်၊ အငှားလိုက်၊ စိုက် ပျိုးရေး၊ ကျောက်တိုက်၊ ဗြုန်း တိုက်၊ အုတ်ရိုက်	လက်လုပ် လက်စား၊အ ငှားလိုက်၊ ကျပန်း၊ ကုန်ထမ်း
အဓိကစီးပွားရေး လုပ် ငန်းနှင့်တစ် နှစ်ဝင်ငွေ	သိန်း ၄၀၀	၅၀သိန်း	၁၀-၁၅သိန်း	၅-၇ သိန်း ကြား
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ရွှေ၊လက်ဝတ်လက်စား	ရွှေ၊လက်ဝတ် လက်စား	နားကပ်	မရှိ
ခန့်မှန်းအိမ် ထောင်စု	၄၅	၂၀၀	၂၅၀	၃၅၀

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၁.၅ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁ ထိခိုက်လွယ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်အစု

ဇယား (၆)ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား မ ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို(အသက်၆၀နှစ်နှင့် အထက်)	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	
မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်
အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုများ	၁၉၃ စု မှ ၂၀စုခန့် မိသားစု များ
မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုများ အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်ရသူ	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၁.၅.၂ ကျေးရွာလူထုတို့၏ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

ဇယား ၇။ ကျေးရွာလူထုတို့၏ ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	နိမ့်၊လတ် မြင့်	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ။ ဝင်ငွေ ပုံမှန် မရခြင်း၊ အလုပ်ပုံမှန်မရှိခြင်း။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေးစသည်)	လတ်	-မြေသိမ်းခံ ရသူတောင်သူများ။ လျော်ကြေးမရခဲ့ ၁၉၉၅ ခု နှစ် တောင်ယာများသိမ်းယူပြီး စက်မှု သီးနှံအဖြစ် ကော်ဖီခြံများဖြစ်။ အခြားရွာများ တွင်မြေငှားစိုက်
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	ကြို့တွေ့ရခဲ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	ပြောင်းစိုက်တောင်သူများ မိုးဦးကာလ မိုးနည်းခြင်းကြို့
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ကြို့တွေ့ရခဲ။ လေပြင်း များပိုတိုက်ခတ်
၆	ငလျင်		
၇	မီးဘေး	မြင့်	ကြို့စိုက် တောင်သူများ တောမီး+ပေါ့ဆမီး
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	နိမ့်/လတ် မြင့်	မှတ်ချက်
၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ခြင်း	နိမ့်	
၁၀	သစ်တောပြုန်း တီးခြင်း	နိမ့်	
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	လတ်	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၁၅ စု။ ဒီဇင်ဘာမှမေလထိမူဆယ်၊ တာချီလိတ်သို့ ကြိုစိုက်၊ သစ်လုပ်ငန်း
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့်	မူးယစ်ဆေးထိုးသည် အထိစွဲသူများနှင့် ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းလုပ်သူများ သစ်ကွင်းသွားရောက်အလုပ် လုပ်သည့် ကျပန်းမိသားစုများထဲမှ အမျိုးသားများအား တရုတ်ကုမ္ပဏီက အလုပ်ပိုလုပ်နိုင်ရန်ဟုဆိုကာဆေးပြားများကျွေးရာမှစွဲ။
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းရသူ များ (IDP)		
၁၅	လူကုန်ကူးခံရခြင်း		
၁၆	ဝေးလံသီခေါင်၊လမ်းပန်းခက်ခဲ		
၁၇	အခြား		
ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)			
၁.၃.၃ မည်သူတို့သည် ထိခိုက်လွယ်ကြသနည်း။			
ဇယား (၈) ထိခိုက်လွယ်သူများ			

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ် /မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီဆွဲခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့နှစ်ကာလရှည်ကြာစွာသွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းများမှတစ်ဆင့် အပေါင်းအသင်းကြောင့်ဖြစ်စေ အခြားအကြောင်းရင်းကြောင့်ဖြစ်စေမူးယစ်ဆေးစွဲကြပါသည်
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်ဆင်းရဲအိမ် ထောင်စု	လတ်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု၁၉၃စု အနက်၂၀စုမှာမိသားစုများ
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	ကျပန်းမိသားစု ၂၁၆ စုအတွက် အရေးပေါ် အခြေအနေ အသင့်ပြင်ဆင်ထားမှု နည်းပါးခြင်းနှင့်အလုပ်အကိုင်အာမခံမှုမရှိခြင်း

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ် /မြင့်)	မှတ်ချက်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွား စွာကျ ရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရော ဂါ ထူပြောသောဒေသ		
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု		
၆	မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများ သောနေရာ (prone to accident)	လတ်	
၇	(IDP) ပြည်တွင်းနေရပ် စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ	နိမ့်	ရွှေ့ပြောင်းခံရသူမရှိ
၈	မြေနှိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်		
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မရှိ	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ		
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိ သောသူများ	မြင့်	
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ		
၁၈	လှည့်လည်သွားလာဈေး ရောင်းသူများ		
၁၉	ကားသမား	မြင့်	
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အုမ္မခါး၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှုလမ်းကြောင်းတွင် တစ်ပါတည်းပါလာသည် မှာ
လူငယ်များအတွက်စွန်းထင်းနိုင်မှုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဘာသာရေးလူမှုရေးနည်းလမ်းများဖြင့် ထိန်းချုပ်
ရန်ကြိုးစားကြသော်လည်း မူးယစ်ဆေးစွဲခြင်း၊ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းစသည်တို့နှင့် ဆက်စပ်ရောဂါ
များအထူးသဖြင့် ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါပိုးတွေ့ရှိမှု အများဆုံးသောနေရာတစ်ခု
အဖြစ်ပြောဆိုကြပါသည်။ စာရင်းအတိအကျ ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်းမရှိသော်လည်း ဦးတည်အုပ်စု
ဆွေးနွေးပွဲများအရ သက်ရောက်ခံရသူများမှာ လူငယ်အများစုဖြစ်ပြီး ပြင်ဦးလွင်တွင်ကုသမှုဆေး

ယူမှုများပြုလုပ်ကြသည်ဟုဆိုပါသည်။ ကျေးရွာအနေဖြင့် ယင်းအခြေအနေကို ပွင့်လင်းစွာဆွေးနွေး
ဖော်ထုတ်ရန် အခက်တွေ့ခဲ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

၂။ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၉) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅/၆)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
၁	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၂	၉		၉	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ဆက်စပ်ကိစ္စများတွင်အကြံပေးခြင်း၊ပူးပေါင်းကူညီခြင်း	၄	၆
၂	မီးသတ်တပ်ဖွဲ့	၂	၂၅		၂၅	မီးဘေးလုံခြုံရေးနှင့် ရပ်ရွာလူမှုရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများတွင် ရဲနှင့်တွဲဖက်ပြီးလုံခြုံရေးတာဝန်ယူ	၅	၆
၃	မိခင်နှင့်ကလေး	၂		၆၀	၆၀	မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ကျန်းမာရေး ဌာနဝန်ထမ်းများဖြင့်တွဲဖက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ အခမ်းအနားများတက်ရောက်ခြင်း ၊	၅	၇
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ	၂		၂၅	၂၅	ကျေးရွာအတွင်း အမျိုးသမီးရေးရာကိစ္စရပ်များပေါ်ပေါက်လာပါက အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်တွဲဖက်ဖြေရှင်းပေးရန်နှင့် မြို့နယ်အမျိုးသမီးရေးရာက လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ရန်၊ အခမ်းအနားတက် ရန်	၅	၇
၅	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၄၀		၄၀	အုမ္မခါးရွာဘုန်းကြီးကျောင်းဂေါပကဖြစ်ပြီး ကျောင်း ထိုင်ဘုန်းကြီးဦးဆောင်မှုဖြင့် သာသနာရေးရာနှင့်ဆိုင်သောကိစ္စများ တာဝန်ယူ	၄	၆

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ က မ ပေါင်း			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅/၆)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
						လုပ်ဆောင်ပေးရသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်း ရန်ပုံငွေနှင့် ဘုန်းကြီး ထူထောင်ထားသော ကရုဏာ လူမှုကူညီရေးအသင်း၏စီမံခန့်ခွဲမှုအချို့ ကိုပါဝင်လုပ်ဆောင်ရသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်း အတွင်း နှစ်စဉ်ကျင်းပသော တရားပွဲ များနှင့် အလှူပွဲ၊ အငြိမ့်ပွဲများကို ပါ အလှူကောက်ခံစိစဉ်သည်။		
၆	မ.ဘ.သအဖွဲ့	၃	၃၀		၃၀	ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးနှင့် မြို့နယ်မ.ဘ.သ ကဖွဲ့စည်းပေးထားပြီးဆက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များကို လုပ်ဆောင်သည်။	၅	၇
၇	ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	၂	၁၂		၁၂	ကျေးရွာလုံခြုံရေးကို ရဲ၊ မီးသတ်တို့နှင့်တွဲ ဖက်တာဝန်ယူရန်	၅	၇
၈	ဓမ္မစကြာအဖွဲ့	၃		၆၀	၆၀	အခါကြီးရက်ကြီးများတွင် ဓမ္မစကြာရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်နှင့်ဘုရား ကုန်းတော်ဝေယျာဝစ္စ	၄	၆
၉	အထောက်အကူပြုအဖွဲ့	၂	၂၄	၁	၂၅	ဖွံ့ဖြိုးမှုအထောက်အကူပြုအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်မှ ချပေးသောပုံစံ အတိုင်း အမျိုးသမီးတစ်ဦးပါ ဝင်ဖွဲ့စည်းထားကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိစ္စရပ်များကို အုပ်ချုပ်ရေးမှတာဝန်ပေးအပ်လာသည့်အတိုင်းလုပ်ဆောင်	၅	၇
၁၀	ကြက်ခြေနီ	၂	၅	၁၀	၁၅	မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအခြေခံအဖွဲ့ကဖွဲ့စည်းလေ့ကျင့်ပေး ထားပြီး လူမှုရေးနှင့်ကျန်းမာရေးကိစ္စ များတွင်ကူညီလုပ်ဆောင်ရန်	၅	၆

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂ /၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅/၆)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			က	မ	ပေါင်း	နှင့် ပွဲလမ်းအခမ်းအနား များ တွင်အရေးပေါ်ကျန်း မာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေး ရန် လူမှုကူညီပေးရေးအသင်း ဖြစ်ပြီး ဘုန်းကြီးမှဦး ဆောင်ဖွဲ့ပေးထားကာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက် မှုများပေးခြင်းအပြင်က ရုဏာရေသန့်ကိုလည်း ထုတ်ဝေဖြန့်ဖြူးရောင်း ချသည်။ မြို့နယ်ဆေးရုံ ဖြင့်ချိတ်ဆက်သည့်အပြင် နိုင်ငံခြားသားစေတနာ့ ဝန်ထမ်းများနှင့်အလှူရှင် များဖြင့်လည်းချိတ်ဆက် သည်။		
၁၁	ကရုဏာအဖွဲ့	၁/၂/၃	၁၀ ၀	၂၀ ၀	၃၀၀	အမျိုးသမီးများကိုပိုင်းကြီး ချုပ်စနစ်ဖြင့်ငွေတိုးချေး ရန် ရပ်ကွက်၃ငွေစုအဖွဲ့ဖွဲ့ကာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ချေးငွေချပေးထား။	၄	၆
၁၃	ပက်မြန်မာအ ဖွဲ့	၁		၂၀ ၀	၂၀၀	ရပ်ရွာလုံခြုံရေးတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့်အမှုအ ခင်းများဖြစ်ပေါ်လာပါက အုပ်ချုပ်ရေး၊ မြို့နယ် ရဲစခန်းတို့ဖြင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်	၅	၇
၁၄	ရွှေမြန်မာငွေ စုအဖွဲ့	၁	၄၀	၁၀	၅၀	အုမ္မခါးဈေးအတွင်း ကုန် ထမ်းအလုပ်လုပ်သည့် အဖွဲ့။		
၁၅	ရဲကင်း	၂	၁၂		၁၂			
၁၆	ကုန်တင် ကုန် ချ လုပ်သား အဖွဲ့ (ကာယ အဖွဲ့- အုမ္မခါး ဈေး)	၁		၁၅	၁၅		၄	၆

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

- (၁) စီးပွားရေးအခြေခံအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည်။
- (၂) လူမှုရေးအဖွဲ့- ဥပမာ-အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့
- (၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

- (၄) ကျေးရွာလူထု
- (၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

- (၆) ကောင်း
- (၇) သင့်
- (၈) ညံ့

၂.၁.၂။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ဇယား (၁၀) ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား(၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇/၈)	
		အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား(၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇/၈)	လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့်အစီအစဉ်
၁	မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီးဌာန နှင့် မ.ဘ.သ အဖွဲ့	၁	ဘုန်းကြီး၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် သာသနာရေးကိစ္စရပ်များ၊ သာရေးနာရေးများ
၂	မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးမှုအထောက်အကူ ပြုအဖွဲ့	၃	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဌာနကဦးဆောင်သည့် မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီက တာဝန်ပေးအပ်သည့် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများတွင် အုမ္မခါး ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ကျေးရွာအထောက်အကူ ပြုအဖွဲ့ဖြင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သည်။
၃	မြို့နယ်မိခင်နှင့်ကလေး	၃	မိခင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကိစ္စများတွင် ထောက်ပံ့ကူညီ သည်။
၄	မြို့နယ်အမျိုးသမီးရေးရာ	၃	အမျိုးသမီးရေးရာကိစ္စများပူးပေါင်းကူ
၅	မြို့နယ်ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	၃	ရှေးဦးပြုစုခြင်းသင်တန်းများပို့ချပေး။
၆	မြို့နယ်မီးသတ်အဖွဲ့	၃	မီးသတ်သင်တန်းပေါင်းစပ်ပို့ချပေးသည်
၇	မြို့နယ်ဆေးရုံ		ကျန်းမာရေးနှင့် အရေးပေါ်များတွင်ပူးပေါင်းကူညီပေးသည်။ ကရုဏာအသင်းနှင့် ဆက်စပ်ပြီးဆောင်ရွက်သည်။
၈	မြို့နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့		နယ်မြေရဲကင်းနှင့်နယ်မြေလုံခြုံရေးအမှုအခင်းများကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် တွဲဘက်လုပ်

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား(၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇/)	လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့်အစီအစဉ်
၉	ပက်မြန်မာငွေတိုးချေးအဖွဲ့	၂	အမျိုးသမီးများကိုငွေတိုးချေးရန်
၁၀	စက်စီအဖွဲ့(အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလည်ပါတ်ရန်ပုံငွေ)	၂	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအထောက်အကူပြု နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ ပေးခဲ့သည်။
၁၁	မြို့နယ်ကုန်တင်ကုန်ချလုပ်သားအဖွဲ့	၇	အုမ္မခါးကုန်ထမ်းလုပ်သားများအဖွဲ့အတွက်လိုင်စင်နှင့်လိုအပ်သောပံ့ပိုးပေး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပါတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂ၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ-UK Aid, GIZ စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၂။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

၂.၂.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၁၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ချေးငှားခြင်းမပြုပဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင်စားသောက်နိုင်သည့်မိသားစု ၆၃ စု

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃လအောက်	၇၁	၄၉.၃%	
၃လနှင့်၅လအထိ	၁၁	၇.၆၃%	
၆လမှ၁၂လအထိ	၆၃	၄၃.၇၅%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-၆ စက်တင်ဘာ၂၀၁၅)

၂.၃။ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

၂.၃.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၂) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စုရာခိုင်နှုန်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၆၄၄	၇၆.၂၁%	
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၈၈	၁၀.၄၁%	မြေမဲ့ယာမဲ့

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင် စုရာခိုင်နှုန်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကထိ(၂ဟတ်တာထိ)	၈၉	၁၀.၅၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား(၅ဟတ်တာထိ)	၂၃	၂.၇၂%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ဧကအထက်(၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)	၁	၀.၁၁%	တောင်သူကြီး
	အိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း	၈၄၅	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၄-ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အုမ္မခါးအုပ်ချုပ်ရေးမှတ်တမ်းများအရ ပုံစံ၇၇ပြီးလယ်ဧကပေါင်း ၂၃၄.၆၇ ဧက ရှိပြီး ပုံစံ၇ မရ သေးသောလယ်ယာဧကပေါင်း ၅၈၁.၈၃ ဧက ဟုမှတ်တမ်းထားရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးလက်ဒေသနှင့် ပူးပေါင်းကောက်ခံသောအိမ်ထောင်စု အခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များအရ စုစုပေါင်း လယ်၊ ယာ၊ ရေခြံဧက ၆၃၉ ဧကသာရှိပါသည်။ အချို့လယ်ယာများမှာ အနီးနားရှိ အခြား ကျေးရွာများတွင် အလွတ်လုပ်စားနေသော တိုင်းတာရခက်ခဲသော မြေစုစုပေါင်းမှာ ၁၇၇ ဧက ဖြစ်ပါသည်။ အုမ္မခါးတွင်အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၈၄၅ စုရှိရာ ယင်း၏ ၇၆%ဖြစ်သော ၆၄၄ အိမ်မှာ မြေယာမရှိကြပါချေ။ သို့သော် ယင်းတို့အနက် အဆင့် ၄ မိသားစုတွင်ပါဝင်သောအရေအတွက်မှာ မှန်းခြေ ၄၀၀ နှင့် အဆင့် ၃ မှာ ၂၂၀ ဖြစ်သဖြင့် မြေမဲ့ယာမဲ့အားလုံးနီးပါးဖြစ်ပါသည်။

၂.၃.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တစ်နှစ်ပါတ်လုံး/ရာ သီအလိုက်)
၁	ဆည်		
၂	ရေလွှဲဆည်		
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		
၄	ဆည်မြောင်း		
၅	အဝီစိတွင်း		
၆	လက်ငင်ရေတွင်း		
၇	စိမ့်စမ်းရေ	ပုဂ္ဂလိက	ရေခြံ၂၅.၅ဧက တစ်နှစ်ပါတ်လုံး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၄။ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်နှုန်း			စိုက်ပျိုးကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး(လယ်)	၃၆.၅	တင်း	၃၀	၄၀	၃၅	ဇူလိုင်မှနိုဝင်ဘာလထိ(၅လ)	မြင့်		ဝမ်းစာ
ပြောင်း	၆၀၂.၅	ပိဿာ	၅၀၀	၈၀၀	၆၅၀	ကဆုန်၊ ယုန်၊ ဝါဆို	မြင့်	လတ်	
ကြံ	၁၅၀	တန်	၁၅	၂၀	၂၅	တပို့တွဲ-တပို့တွဲ	မြင့်	လတ်	
ဆောင်းသီးနှံ(အလူး၊ ကြက်သွန်)	ရေခြံ ၂၅ဧက	ပိဿာ	၃၀၀၀	၅၀၀၀	၀	အောက်တိုဘာ မှ ဇန်နဝါရီလ လယ်ထိ	မြင့်	မြင့်	

ရှည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။စပါးနှင့်အတူ မြေပဲနှင့်ပန်းနှမ်းတို့ကိုစိုက်ပျိုးပါသည်။ ပြောင်းက ရာသီဒဏ်ခံ နိုင်ပြီးငွေပေါ်လွယ်သောကြောင့် ပြောင်းသာအဓိကစိုက်ပျိုးလာကြသည်။ ငွေရည်ပုလဲ ကုမ္ပဏီက အရင်းအနှီးနှင့် သွင်းအားစုများကြိုတင်ထုတ်ပေးသောကြောင့် မိုးရာသီကစိုက်သော ပြောင်းဖူးချိန်ပြီးလျှင် ဧကအနည်းငယ်သာစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ရေခြံတစ်နှစ်ပါတ်လုံး စိမ်စမ့် ရေထွက် ၂၅ ဧကခန့်ရှိ သောကြောင့် မုန်လာထုပ်၊ ဘိုစားပဲ၊ တိုင်ထောင်ပဲ၊ ခရမ်းသီးစသည့် ရာသီပေါ်သီးနှံများကိုစိုက်ပျိုးနိုင်သော်လည်း ရေခြံပိုင်သူမှာ တောင်သူကြီးတစ်ဦး နှင့်အခြား တောင်သူအနည်းငယ်ကသာ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့အတွက်အမြတ်များပါသည်။ ပြောင်းကို ရွာတွင်လက်ရှိယာဧက များအပြင်အခြားရွာများရှိ ယာမြေများသို့သွား ရောက်ကာအငှား လုပ်ကိုင် စားသောက်ကြပါသည်။ ယင်းဧကအတိအကျ မှတ်တမ်းဖြင့်မရှိချေ။ အကြောင်းမှာ တစ်နှစ်ချင်း အလိုက်သာငှားသောကြောင့် ဧကအရေအတွက် တစ်နှစ်နှင့်တစ်နှစ် မတူညီနိုင်ချေ။

၂.၃.၁.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်	၇		ကောင်း
ချွေလှေ့စက်	၁၀		ကောင်း

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၄		ကောင်း
ရေစုပ်စက်	၁		ကောင်း
ရိတ်သိမ်းစက်	၁		ကောင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အုမ္မခါးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် အုမ္မခါးဈေးကိုအခြေပြုသည့် အ သက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများသည် ကျေးရွာ၏အဓိကလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြပါသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများနှင့်ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများထွန်းကားမှုတွင် ကျေးရွာအခြေပြုစတင်နိုင်သည်က ရှားပြီး ယင်းစက်ကိရိယာကိုလာရောက်ရောင်းချသည့် ကုမ္ပဏီ(သို့မဟုတ်) ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကပြင်ဆင်မှု ဝန်ခံတီပါ ဝန်ဆောင်မှုပေးလေ့ရှိပါသည်။ ဥပမာ-နယူးဟော်လန်စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီက ရောင်းချသော ထွန်စက်များ။ အခြားစက်ငယ်များကိုမူ ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့်တွင်ခုံ၊ ဝပ်ရှော့တို့တွင်သာ ပြုပြင်ကြပါ သည်။

၂.၃.၅.၁။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	နတ်စစ်ချောင်းမှ သွယ်ယူရရှိနိုင် ဧက၃၀၀ခန့်ရရှိနိုင်
သဘာဝမြေဆွေး၊ဩဂဲနစ်	ရှိ	လက်ရှိတွင်ပုလဲ၊တီဆူပါများကို ကြက်ချေးရောသုံး၊ ကြက်ခြံများရှိ၊ ကြံခင်းများတွင်အသုံးများပြင်ဦးလွင်မှလည်းဝယ်၊ ငွေရည်ပုလဲကုမ္ပဏီက သဘာဝမြေဩဇာအဖြစ် ကြံမြှုပ်ချေးကို ထုတ်ပေး။
ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	သုံးစွဲလေ့မရှိ
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	စိုက်ဘဏ်၊သမ၊ကိုယ်ပိုင်ငွေစုငွေချေး၊ငွေရည်ပုလဲမှ ကြံစိုက်တောင်သူ များကို တစ်ဧက ၁သိန်းချေးပေး
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	အုမ္မခါးရွာတွင်းနှင့်ပြင်ဦးလွင် (အာမီ၊သံကွင်း၊ ဇာမဏီနှင့် မျိုးစေ့များ)
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ	
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်	ရှိ	အုမ္မခါးဈေးတွင်ပွဲရုံရှိပြီး ပွဲစားကြီးများက ပြောင်းကိုဝယ်။
ကုန်သွယ်မှု		တရုတ်ကို တင်ပို့။ ကြံကိုငွေရည်ပုလဲသို့ပြန်သွင်း။
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		
အခြား(၃)		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၁.၆။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာများဧက ၁၀၀၀ ကျော် စက်မှုသီးနှံကော်ဖီစိုက်ပျိုးရန် အသိမ်းခံထားရ(လွန်ခဲ့သော ၁၈နှစ်) ထပ်မံချဲ့ထွင်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့။ လက်ရှိမြေယာများမှာလည်း မြေဩဇာသုံးစွဲမှုနှင့်ယင်း မြေကို ယခင်အလှည့်ကျစနစ်ကိုမသုံးနိုင်တော့သဖြင့် မြေဆီကုန်ခန်းကာ အထွက်နှုန်းများလျော့လာ။ မြေကို အနီနှင့် အညို ရောင်များတွေ့ရပြီး အညိုကိုရေနှင့် နီးသည့်ရေခြံနားတွင် တွေ့ရပါသည်။ အများစုမှာ ကုန်းပိုင်းအနီများဖြစ်ပါသည်။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ပွဲစားကြီး ၁၀ ဦး ပွဲစားငယ် ၁၀ဦး ရွာတွင်းတွင်ချေးပေးပြီး သီးနှံပေါ်ပြန်ဆပ်ရ၍အမြတ်နည်း။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ဈေးကြီး-ချေးငှားပြီးထည့်ရ
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	မရှိ	
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု		
မိုးရေမလုံလောက်မှု	ရှိ	မိုးခေါင်နှစ်များအတွက်မည်သည့်အစီအမံ မျှမရှိ
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မီ	ရှိ	ဈေးကြီးသည့်အတွက် သီးနှံပေါ်ပေးဖြင့်ချေးယူရသည့်အတွက် အမြတ်မကျန်။ တရုတ်ဝယ်လျှင်ဈေးကောင်းရ။ လွန်ခဲ့သော ၂နှစ်၃နှစ်မှစတင်ကာ တရုတ်ကတင်သွင်းသော ပေါင်းသတ် ဆေးများသုံးစွဲမှုများလာ။ အကျိုး သက်ရောက်မှုမသိရသေးချေ။
အသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	၈၈၈ ပြောင်းမျိုးတွင် လောင်ကျ။ ကြံခင်းနှစ်တိုင်းမီးလောင် တစ်နှစ်လျှင် ၃ပုံ၁ပုံမီးလောင်ခြင်းခံရ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	မည်သည့်အကူအညီမျှမရ
နည်းပညာအကူအညီများ	ရှိ	
အစိုးရမူဝါဒနှင့်အစီအစဉ်	မရှိ	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်း

၂.၃.၂.၁။ မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၇၄	ခိုင်းနွားအဖြစ်သာသုံး
နို့စားနွား	၃	ဂေါ်ရခါးပိုင်
ကျွဲ	၄၁	လယ်ယာအတွက်ခိုင်းရန်သုံး။

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မြင်း	၁	
လား		
ဆိတ်	၂	
သိုး		
ဝက်	၈၇	တစ်နိုင်ငံအိမ်မွေးမြူရေး
ကြက်	၂၆	တစ်နိုင်ငံအိမ်မွေးမြူရေး+စီပီကြက်ခြံ ၅
ဘဲ	၂	
အခြား		
ပျားမွေးမြူရေး		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုစွန်ကန်		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)		
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေယာများအသိမ်းခံရပြီးချိန်မှစကာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကျဆင်းသွားခဲ့ပြီး အိမ်ခြေအနည်းငယ်ကသာ ဆက်လက်မွေးမြူနေကြပါသည်။		
၂.၃.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ		
ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ		
အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	
စားကျက်မြေ	မရှိ	
ရေရရှိမှု	နတ်စစ်ချောင်းမှရရှိနိုင်	
တိရစ္ဆာန်မျိုး	စီပီကုမ္ပဏီမှ ကြက်မျိုး၊ ဝက်သားပေါက်အုမ္မခါးဈေး	
ချေးငွေ	မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနက ချေးငွေပေး	
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အစာကိုအဓိကအားဖြင့် သဘာဝအတိုင်းသာလွှတ်ကျွေး၊ ဝက်စာကိုမူအိမ်ရှိစားကြွင်း၊ စားကျန်များဖြင့်ကျွေး	
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ဝက်ခိုင်ရှိ၊စည်ပင်သာယာလိုင်စင်ရှိ- အကောင်ဖြင့်ဖြတ်ဈေးနှိမ်ခံရ	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ကျွဲ၊နွားဈေးကောင်း၊သတ်စားလေ့မရှိ	
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	တစ်နိုင်ငံမွေးမြူရန်အတွက်သာနေရာရှိ	
အခြား (၁)		
အခြား (၂)		
အခြား (၃)		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သ တင်းအ ချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၂.၃။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ၊အခက်အခဲနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု သွင်းအားစုဈေးကွက် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ခွားနာလျှာနာ၊ကြက်နာကျခြင်းများဖြစ်ပွား အများအားဖြင့်လွှတ်ကျောင်း၊ စားကျက်မြေရှားပါး လာမှုကြောင့် မွေးမြူခြင်းလျော့ကျ တိ/ကုသင်တန်းဆင်းတစ်ဦးရှိပြီး ကာကွယ်ကု သမှုပေး။ မွေးသမချေးငွေအဖြစ်အစုအဖွဲ့ရှိပြီး အဖွဲ့ဝင် ဟောင်းကိုတစ်ဦးလျှင် ၃၀၀၀၀၀ နှင့်ထုတ်ချေး ပေးထား။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	နွားခြံဦး၊ စိပီကြက်ခြံ ၅ ခြံ ရှိခြင်းကြောင့် နွားနို့ နှင့် ကြက်ဥကို ပြင်ဦးလွင်သို့ တင်သွင်း။ သားသတ် လိုင်စင်ရှိသော ဆမ္မဆယ်ကို အသားများဝယ်ယူပြီးရွာ တွင်မသတ်ဖြတ်ချေ။
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးအတွက်လုပ်ငန်း လိုင်စင် လက်လှမ်းမီမှု ငါးလုပ်ငန်း ငါးဖမ်းခွင့်လက်လှမ်းမီမှု ငါးဖမ်းခွင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု အခြား	အတန်အသင့်ရှိသော်လည်း မရှိ

၂.၃.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

၂.၃.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ် ငန်းပိုင် ရှင်ဦး ရေ	လုပ် သား ဦးရေ	ကူညီ လုပ် ကိုင်သူ မိသားစု ဝင်ဦးရေ	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)
၁	သတ္တုတွင်း၊ကျောက်တူးဖော် ခြင်းနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ် ထုတ် ယူသောလုပ်ငန်း	၃၀			လတ်-မြင့်အုတ်ဖုတ် လုပ် ငန်း

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ဦးရေ	လုပ်သားဦးရေ	ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်ဦးရေ	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ	၁၄			ထရုံရက် ၁- နိမ့်၊ ဘတ္တရီပြင် ၁- လတ်၊သံဖြူလုပ်ငန်း ၁- မြင့် ဆန်စက် ၁- မြင့်၊ ဝရိန်ဆော် ဆိုင် ၁ မြင့်၊ပန်းဘဲ ၂- လတ် သစ်စက် ၂- မြင့်
၃	လျှပ်စစ်၊သဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေဓာတ် ရေးလုပ်ငန်း				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမားနှင့် ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၅၄			လက်သမား ၃၈+ပန်းရံ ၁၁- လတ် ကုန်မာဆိုင် ၅ -မြင့်
၅	ယဉ်ကျားစက်ပြင်နှင့်အိမ်တွင်း စက် ပစ္စည်းကိရိယာများပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း	၁၆			ကား၊ဆိုင်ကယ်ဝပ်ရှော့ ၁၅ တီဗီ၊အောက်စက်ပြင်၁
၆	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဆံသ၊စက် ချူပ်၊အင်ဂျင် နီယာ၊သင်တန်း စသည်)	၁၁	၈ (ကုန်ထမ်း ၇+ ဈေးကောက် ၁)		အလှပြင်ဆိုင် ၂ -လတ် ဆံသဆိုင် ၁- လတ် စက်ချူပ် ၄- လတ် ဓါတ်ပုံ၊ဗီဒီယို ၂-လတ် ကွန်ပျူတာစာစီ ၁- လတ် ပန်းချီ ၁- လတ်(ဈေးဆိုင် သေးတွဲ) ကုန်ထမ်း ၇-လတ် ဈေးကောက် ၁- လတ် ကုန်စုံဆိုင် ၁ မြင့် ဈေးသည် ၁၂၄-လတ်(၄ဦး ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း၊ ၁အငြိမ်း စား) အသားသည် ၁ စတိုးဆိုင် ၁- မြင့် ဈေးရောင်း၁၀ -နိမ့် (ပျံကျ) အရောင်းအဝယ် ၂၂-လတ် ကွမ်းယာဆိုင်၂၀-လတ် လက်ဘက်ရည်ဆိုင်၈- လတ်
၇	လက်လီလက်ကား (ကုန်စုံဆိုင်စသည်) ရောင်းဝယ်ရေးအမျိုးမျိုး	၁၅၉			
၈	ဟိုတယ်၊တည်းခိုခန်းနှင့်စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	၃၀			

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ဦးရေ	လုပ်သားဦးရေ	ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်ဦးရေ	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)
၉	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ကုန်သို လှောင်ခြင်း	၅၇	၁(ကားကြီး)		ဘီယာဆိုင် ၂- မြင့် ကားမောင်း(ကုန်ပို့၊လူကြို) ၃၄-မြင့်၊စက်မောင်း ၂၃-လတ် ကားကြီးမောင်းဝန်ထမ်း ၁- လတ်
၁၀	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေတိုချေးခြင်းအပါအဝင်ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းများ)				
၁၁	အိမ်၊ ခြံ၊ မြေရောင်းဝယ်ငှား နှင့် အလားတူလုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ရေး၊ လူမှုလုံခြုံရေး စသည်		၄၃		ပညာရေးရုံးဝန်ထမ်း ၂ ကျန်းမာရေးရုံးဝန်ထမ်း ၂ ရဲ ၂ ဦး (အားလုံး လတ်) အငြိမ်းစား ၃၇ ဆရာမ ၂၀+မူကြိုဆရာမ ၁(ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း) -လတ်
၁၃	ပညာရေး		၂၁		ပြင်ပဆေးခန်းဆရာဝန် ၁-လတ်
၁၄	ကျန်းမာရေး		၁		ဓမ္မအမှုဆောင် ၁ သင်းအုပ်ဆရာ ၁
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ		၂		
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သားများ နှင့် အမျိုး အမည်ခွဲခြားမရနိုင်သော ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ		၂၁၆		
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ စုစုပေါင်း	၃၇၁	၂၉၂		မှတ်ချက်- မှီခို ၂ ဦးမပါ။
	စွန့်ဦးလုပ်ငန်းရှင်စုစုပေါင်း	၃၇၁			
	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားစုစုပေါင်း	၇၆			
	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားစုစုပေါင်း	၂၁၆			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ဇယား ၂ ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၂.၃.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လုပ်သားအင်အားအလုံအလောက်ရှိ ဈေးနှုန်း- အရင်းအနှီးရှိပါက ရောင်း ဝယ်ဖောက်ကားနိုင်။	အရင်းအနှီးမရှိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာအားနည်းသဖြင့် ကျေးရွာ နယ်နိမိတ်တွင်း လာရောက်လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းများ တွင်အလုပ်ကြမ်းသမားနေရာများ၌သာ အလုပ်ရ။ ငွေရည်ပုံလဲစသော ရွာနယ်နိမိတ် အတွင်းလာရောက်လုပ် ကိုင်သော စက်ရုံအလုပ်ရုံများတွင် ရွာသူ၊ရွာသားများကို အလုပ်ခန့်အပ်မှုမှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ၊ အဆက် အသွယ် ဖြင့်သာတစ်ဆင့်ခေါ်ယူ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
လုပ်သားအင်အားအလုံအလောက်ရှိ ဈေးနှုန်း- အရင်းအနှီးရှိပါက ရောင်း ဝယ်ဖောက်ကားနိုင်။	အရင်းအနှီးမရှိ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာအားနည်းသဖြင့် ကျေးရွာ နယ်နိမိတ်တွင်း လာရောက်လုပ်ကိုင်သော လုပ်ငန်းများ တွင်အလုပ်ကြမ်းသမားနေရာများ၌သာ အလုပ်ရ။ ငွေရည်ပုံလဲစသော ရွာနယ်နိမိတ် အတွင်းလာရောက်လုပ် ကိုင်သော စက်ရုံအလုပ်ရုံများတွင် ရွာသူ၊ရွာသားများကို အလုပ်ခန့်အပ်မှုမှာ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ၊ အဆက်အ သွယ် ဖြင့်သာတစ်ဆင့်ခေါ်ယူ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၄။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	အုမ္မခါးရွာတွင်းဈေး။ ဆမ္မဆယ်-၆မိုင်ခန့် သုံးဆယ်-၁၁မိုင်ခန့် ဟိုခို-၂၀မိုင်ခန့်	နောင်ချို (၈)မိုင်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏ အထောက်အပံ့ များ	မန္တလေး-လားရှိုး ကား လမ်းဆိုင်ကယ်၊ကား၊ လိုက်ထရပ်၊ထော်လာဂျီ၊ နောင်ချို-ပြင်ဦးလွင် လိုင်းကားများ	မန္တလေး-လားရှိုး ကားလမ်း၊နောင်ချို- ပြင်ဦး လွင်လိုင်းကား။ ပြင်ဦးလွင်- ကျောက်မဲ၊ လားရှိုး လိုင်းကားများ
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ဟင်းသီး၊ဟင်းရွက် ၊အသား ငါးနှင့် အဝတ် အထည်အချို့	စိုက်ပျိုးရေးဆေး၊ သွင်းအားစုများ၊ ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း၊ သား၊ ငါး တိရစ္ဆာန်၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း၊ မိုဘိုင်းဖုန်း နှင့်အီလက်ထရောနစ်ပစ္စည်း၊ ဆေးဝါး လူသုံးကုန်နှင့် အဝတ်အထည်၊ ယမကာ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အ ဦ နှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ဆိုင်ခန်းတွဲများ ၃ တွဲ တမံသလင်းခင်း၊သွပ်မိုး	ဆိုင်ခန်း ၅၆၉ခန်း၊ ၂.၅၄၃ ဧကတမံ သလင်းခန်း၊ အုတ်ကာ၊ သွပ်မိုး၊ ပျံကျ ဈေးရုံ ၃ရုံ၊ဈေးခေါင်း(၄) - က ၁ ဦး ဆိုင် ခန်း ခွန်ကောက်-မ ၅ ဦးညစောင့်- က ၃ ဦး လျှပ်စစ်မီးနှင့်ရေတိုင်ပေးထား ဆိုင်ကယ် ရပ်နားရန်နေရာရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၅။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေရရှိနိုင် သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှုအမျိုး အစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရ မည့်ကာလ	အတိုး နှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန်အခ က်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	စိုက်ပျိုးစရိတ် ဈေးငွေ	သီးနှံပေါ် ချိန် ၆လ- ၉လ	၁ကျပ် ခွဲ	မလို-ပုံစံ(၇) ပြရန်လို	
ပုဂ္ဂလိကအသေး စား ဈေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ အဖွဲ့လိုက်ငွေစုငွေ ဈေးအစီအစဉ် ပက် မြန်မာ၊ ရွှေမြန်မာ	ငွေတိုးပေး	၆လ	၁ကျပ် ၁၅ ပြား	မလို-ဝိုင်းကြီး ချုပ်အာမခံ ရန်လို	အာမခံလို- ပြန်ထွက်မရ- စုငွေအလွယ် တကူထုတ်မရ
ငွေဈေးပေးသူ(ငွေ တိုးဈေး၊ သီးနှံပွဲစား)	ငွေတိုးပေး	၂ ပါတ်မှစ တင်	၅ကျပ်	အာမခံမည့်သူ	ပိုင်ဆိုင်မှုပြ၊ မ ဆပ်နိုင် လျှင် ရှိသည့်ပစ္စည်း အသိမ်းခံရ

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အပေါင်ဆိုင်ရွှေဆိုင်	သီးနှံပေါ်ပေးရွှေပေါင်ခံငွေတိုးပေး	၆လ-၉လ ၅လ	၅ကျပ် ၄ကျပ်	အာမခံမည့်သူရွှေ	စတင်ယူစဉ်ကတည်းကအတိုးနှုတ်၊ အတိုး၅လပုံမှန်မသွင်းလျှင်ပစ္စည်းဆုံးကူညီခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ပမာဏများ များမရ
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	အခက်အခဲတစ်ခုခုရှိလျှင်ချေးပေး	ပြန်ဆပ်နိုင်သည့်အချိန်	မရှိ	မလို	
ငွေရည်ပုလဲကုမ္ပဏီချေးငွေ	ကြံစိုက်ကြိုငွေ၊ သီးနှံပေါ်ပေးချေး ငွေ	၁၁လ	သီးနှံဖြင့် ဈေးဖြတ်	ကြံစိုက်ရန်လို	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၆။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံ ခန့်ခွဲမှု

၂.၃.၆။.၁သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အထနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အထနှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	ရှိ	ခါတ်မြေသြဇာသုံးစွဲမှုများ၊ပြောင်းတစ်ဧကလျှင် ကွန်းပေါင်း ၂+ပုလဲ ၁ ထိသုံးစွဲမှုကြောင့် မြေဆီသြဇာနည်းပါးပြီးမသုံးလျှင် ပြည့်မှီ အောင်မထွက်တော့
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ	သစ်တောကြိုးဝိုင်းဧရိယာမှ လွဲ၍ သစ်တောမကျန်တော့။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု ရေအရင်းအမြစ် ငါးမျိုးကွဲများ အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ	ပြောင်းလောင်မီးပိုးကျခြင်း စနစ်တကျမထိန်းချုပ်နိုင်သေး။ ချောင်းဘေးများတွင်စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ရေထုညစ်ညမ်း။ ပုဇဉ်းခေါင်းထော်လာရှိ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
		၅ ရက်တစ်ခါ ၃ စီးဖြင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို သစ်တောအတွင်း သွားပစ်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၃.၆.၂။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း

ဇယား (၂၆) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်းအလေ့အထများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း မီးဘေး	နည်း နည်း	ဖြစ်ပွားခဲ့ဖူးခြင်းမရှိ ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါး	မရှိ ကျေးရွာမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ က နွေရာသီလိုက်လံနှိုးဆော်။ မီးချိတ် ၊ မီးကပ်အိမ်တိုင်း ဆောင်ခိုင်း၊ ရပ်ကွက်အလိုက် လူကြီးများရှိ
မုန်တိုင်း	နည်း	လေပြင်းတိုက်ခတ်မှု တစ်ချို့ ရှိခဲ့သော်လည်း မုန်တိုင်းအ ဆင့်ထိ ကြိုတွေ့ရခြင်းနည်း	မရှိသေး
ငလျင် မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း လတ်	မဖြစ်ပွားဖူး မိုးရွာသွန်းပုံမမှန်ခြင်း၊ နောက်ကျခြင်းများပိုမို ကြုံ တွေ့လာရ	မရှိသေး တုံ့ပြန်ဖြေရှင်းမှု မလုပ်နိုင်သေး။
အအေးလှိုင်း ပဋိပက္ခ တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နိမ့် နိမ့် လတ်	ဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်း၊ တွေ့ရှိရမှုအလွန်နည်း	မရှိ မရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သ တင်းအချက်အလက်များ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၄။ ပညာရေး

၂.၄.၁။ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

၂.၄.၁.၁။ စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၅နှစ်အထက်လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၂၈	၁၃၁	၂၅၉	
ဘာသာရေးအခြေပြုကျောင်းများ	၁၄၀	၁၉၈	၃၃၈	
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၅၇၂	၆၈၅	၁၂၅၇	

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၅နှစ်အထက်လူဦးရေ၏ %
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၄၇၂	၃၇၃	၈၄၅	
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၂၉၀	၃၀၂	၅၉၂	
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၅၆	၁၀၄	၁၆၀	
၉နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း				

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ အထက်တန်းကျောင်းနှင့် သီတာအေးမူလတန်းကျောင်းခွဲမှာ ရွာအတွင်းရှိက လေးများကိုသာမက အနီးနားဝန်းကျင်ရွာများကပါ လာရောက်ကျောင်းတက်ကြရသဖြင့် ကျောင်း သား ဦးရေ တိကျစွာကောက်ယူရန်အခက်အခဲရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် အဌမတန်းမှစကာ ပြင်ပမှတက်ရောက်သော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းတွင်းနေကျောင်းသား စသည်ဖြင့် ခွဲခြားကောက်ယူရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို သို့ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိသေးပါချေ။

၂.၄.၁.၂။ ကျောင်းအပ်နှံ

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံ

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉)နှစ်	၃၄၇	၃၀၇	၆၅၄	
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄)နှစ်	၂၈၆	၂၆၇	၅၅၃	
အထက်တန်း(၁၅-၁၆)နှစ်	၂၅	၃၂	၅၇	
တက္ကသိုလ်တက်နေသူ	၃၄	၄၁	၇၅	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၄.၁.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အထက်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	သီတာအေးကျောင်း- ရပ်ကွက် ၄	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊ဆိုင်ကယ်၊စက်ဘီး	ခြေလျင်၊ဆိုင်ကယ်စက်ဘီး
စာသင်ကျောင်းဆောင်အရွယ်အစား(အလျား×အနံ×အမြင့်)	၃၀×၆၀×၁၂ တစ်ဆောင် ၁၈×၂၄×၁၂ တစ်ဆောင်	၁၈၀×၂၈×၂၁- ၁ဆောင်(နှစ်ထပ်-အပေါ်ထပ်ပျက်စီးနေ) ၃၆×၃၂×၂၁-၁ဆောင် ၆၀×၃၀×၁၂-၄ဆောင် ၉၀×၃၀×၁၂-၁ဆောင် ၁၂၀×၃၀×၁၂-၁ဆောင်
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	တမံသလင်းခင်း၊ အုတ်ကာ၊သွပ်မိုး	တမံသလင်းခင်း၊အုတ်ကာ၊သွပ်မိုး

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အထက်တန်းကျောင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုရှိမရှိ	လုံလောက်	လုံလောက်
ကျောင်းဆရာ/ဆရာမဦးရေ	ကျား ၁ မ ၅ ပေါင်း ၆	ကျား ၄ မ ၃၀ ပေါင်း ၃၄

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၄.၁.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ယေး (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	မရှိ
ဆရာ-တပည့်အချိုး	၁:၁၆ (သီတာအေး)၊ ၁:၃၆
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်
ဆင်းရဲမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၅။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၅.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါ

ယေး (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

၁.သွေးလွန်တုတ်ကွေး	၂.၄က်ဖျား	၃.	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၅.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ယေး (၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးဝါးပစ္စည်းများလုံလောက်မှု	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ရွာတွင်း	ခုတင်မရှိ သားဖွား ဆောင် ၃၀×၂၀×၉၀ ဆေးခန်း ၁ ဆောင် ဝန်ထမ်း အိမ်ယာ ၂ ဆောင်	ဆေးမှူး--- (၁) သူနာပြုဆရာမ --- (၁) သားဖွား ဆရာမ-- (နီ) --၁ဦး	လုံလောက်	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု	ဝန်ထမ်းဦး ရေ	ဆေးဝါးပစ္စည်း များလုံလောက်မှု	မှတ် ချက်
သမံတလင်းခင်း၊ အုတ်ကာသွပ်မိုး					
ပုဂ္ဂလိကဆေး ခန်း/ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်း	လူနာစုတင် (၁) လုံလောက်	ဆရာဝန်-- ၁။	လုံလောက်	
ဆေးရုံ ဆေးဆိုင်	ပြင်ဦးလွင် ရွာတွင်း နှင့် ပြင်ဦးလွင်	ဆိုင်ခန်း	ဆေးဝါး ကျွမ်းကျင်-- ရှိ	လက်လှမ်းမီမှု-- ကောင်း သိုလှောင်ပုံစနစ်-- ကောင်း အအေးခန်းစနစ်--- ရေခဲသေတ္တာ	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၅.၃။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိလုံလောက်မှု			မှတ်ချက်
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၄၉၂	ကောင်း	☐	☐	☐	
အဝီစိတွင်း(တုံကင်)		ကောင်း	☐	☐	☐	
အဝီစိတွင်း(စက်တွင်း)						
ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၁	ကောင်း		☐	☐	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	၂၉၈	ရေမှော်ပါတတ်။	☐	☐	☐	
		နွေရာသီတွင်နည်း။				

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၅.၄။ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစား နှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစား နှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၈၀၉	အိမ်ပေါင်းသုံး
ကျင်းအိမ်သာ	၃၂	
တောထိုင်		
စုစုပေါင်း	၈၄၁	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၆။ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

၂.၆.၁။ ကျေးရွာလမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာလမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း	အမျိုးအစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည် ကီလိုမီတာ
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ကောင်း			□	၂၇၁လုံ
ချဉ်းကပ်လမ်း						

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

တံတား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား					
တံတား	၁ကွန်ကရစ်တံတား	ကောင်း			□
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					
သစ်သား					
ပြွန်					

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကိုကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၆.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				
၁။ လှေ၊သမ္ဗန်	၂။ မော်တော်	၃။ သင်္ဘော		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၆.၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေသမ္ဗန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ထော်လာဂျီ	ဘတ်စကား	နွားလှည်း
အရေအတွက်		၇	၆၈၇	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၁)စီးထော်လာဂျီ(၄၀)စီး	ထရပ်ကား၉၁စီး ဇိမ်ခံကား- ၃ စီး လိုင်းကား ၂ စီး(ပြင်ဦးလွင်-အုမ္မခါး) ဖောက်ကား ၁စီး	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၇။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း၊သင့်၊ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၆၃၇		
ဆိုလာစနစ်	၁၁၂		
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်အင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၈။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရယူမှု

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရယူမှု

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၇၁၆	၂	၆၂၈	မိုဘိုင်းဖုန်း	ပုဂ္ဂလိကအစီအစဉ်	စလောင်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၉။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများ	မရှိ	ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်းဓမ္မာရုံရှေ့ မြေကွက်လပ်
အားလက်လှမ်းမှီမှု		ကျယ်တွင်မကြာသေးမီကဇော်ဆင်တည်ဆောက်ထား နှစ်တိုင်းတန်ဆောင်မုန်းပွဲ ကျင်းပ၊ဇော်များကျင်းပ။

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကရုဏာအသင်းတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြ
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်အဖွဲ့လိုက် သော်လည်းကောင်း၊ တစ်ဦးချင်းလိုက်သော်လည်းကောင်း ပူးပေါင်းပါဝင်လေ့ရှိသည်။ အမျိုးသမီးကလေးများအဖွဲ့လိုက်ဓမ္မစကြာရွတ်
အားကစားကဏ္ဍ(လက်လှမ်းမှီမှု၊ပါဝင်မှု)	ရှိ	အုပ်စုဘောလုံးပြိုင်ပွဲများတွင် ဝင်ပြိုင်၊ဝိုင်းခြင်း၊ ပိုက်ကျော်ခြင်းခတ်၊ ဘောလုံးကွင်းမရှိသေး၊ စာသင်ကျောင်းကွင်းတွင်သာကန်
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘုန်းကြီးဦးဆောင်မှုနှင့်ကရုဏာလုပ်ငန်းများတွင် စိတ်ဝင်စားမှု အလိုက် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပါဝင်ကြ။ မီးသတ်နှင့်အခြား လူငယ်များမှာ ရပ်ရွာလိုအပ်ချက်အလိုက် ပါဝင်လုပ်ဆောင်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ဘုန်းကြီးကျောင်းကို အခြေတည်ပြီးဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုအလေ့အထများကို လုပ်ဆောင်လေ့ရှိ။ ဂေါ်ရခါးစာကိုဂေါ်ရခါးဘုရား ကျောင်း၌သင်၊ ရှမ်းစာသင်ကြား၊ သင်ယူမှုများရှိ။ အမျိုးဘာ သာသာသနာအဖွဲ့ကဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းပို့ချ။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်ရှိ။ မိုဘိုင်းဖုန်းအင်တာနက်လူငယ်များအသုံးများ။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၁၀။ ကျေးရွာဘေးကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

၂.၁၀.၁။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး၊ အူရီးဒူးနှင့် တယ်လီနောမိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး ကွန်ယက်များသုံးစွဲနိုင်။ တာဝါတိုင်များ အနီးနားရှိ ရုံးစာများကို အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ လူကိုယ်တိုင်အပို့အယူလုပ်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	အရံမီးသတ်နှင့်ပြည်သူ့စစ်ရှိသော်လည်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်မှုအစီအစဉ်မရှိသေး
ရဲစခန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	နောင်ချိုရဲစခန်းကိုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတစ်ဆင့်ဆက်သွယ်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

၂.၁၀.၂။ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု
 ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

လူကုန်ကူးမှု		ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မပြင်းထန်	မရှိ	၂	၂	၂
၁။ စိုးရိမ်		၂။ သာမန်		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ

ဖွံ့ဖြိုးမှုအလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်နှင့်ဆန်းစစ်ချက်	သတင်းရင်းမြစ်
သဘာဝအရင်းမြစ်များ	လယ်ယာမြေများမြေဆီသြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ရေထွက်ပေါက်တစ်ခုရှိခြင်း။ လမ်းခင်းကျောက်များရရှိနိုင် သေးခြင်း	ရင်းမြစ်မြေပုံ
နေရာဒေသအားသားချက်	မန္တလေး-လားရှိုးမီးရထားလမ်းနှင့်ကားလမ်းတို့သည် ရွာ ကို ဖြတ်သွားပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သော နေရာဖြစ်ပါသည်။	လေ့လာတွေ့ရှိချက်
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်တည်ငြိမ်မှု	ရှမ်းတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းအချို့မှ ငွေကြေးကောက်ခံမှု များရှိသော်လည်း တင်းမာမှုနည်းပါးပြီး သာမန်အားဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။	ရပ်မိရပ်ဖအစုဦးတည်ဆွေးနွေး ပွဲ
လူဦးရေအခြေအနေ	အလတ်အလတ်စားအရွယ်အစားရှိသောရွာဖြစ်ကာလူဦးရေတိုးနှုန်းသင့်တင့်တည်ငြိမ်ပါသည်။	အထောက်အကူပြု ဇယား ၁ နှင့် ၂
ဆက်သွယ်ရေးဝန် ဆောင်မှုအခြေအနေ	ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး အင်တာနက်သုံးစွဲသူ လူငယ်များရှိပါသည်။	
ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု နှင့် အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီရယူမှုအ ခြေအနေ	မူလွန်ကျောင်းရွာတွင်ရှိပြီး ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူ ပါသည်။	အထောက်အကူပြုဇယား ၂၇-၃၀
ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု နှင့်အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီရယူမှုအ ခြေအနေ	ကျန်းမာရေးဆေးခန်း၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းတစ်ခုရှိကာ ဝန်ဆောင်မှုသင့်တင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။	အထောက်အကူပြု ဇယား ၃၂
အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း	လျှပ်စစ်မီးရပြီးဖြစ်ကာ ကွန်ပျူတာ၊မိတ္တူဆိုင်အပါအဝင် စတိုးဆိုင်များရှိကာ ဖွံ့ဖြိုးရန်အလားအလာများပါသည်။	လေ့လာတွေ့ရှိချက်

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အတားအဆီး နှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ	ဖော်ပြချက်နှင့်ဆန်းစစ်ချက်များ	သတင်းရင်းမြစ်
သဘာဝရင်းမြစ်များ နှင့် အက်ဆက်များကို လက်လှမ်းမှီရယူ မှုအကန့်အသတ်များ	မြေယာအကန့်အသတ်ဖြစ်ကာ လယ်သမားများက မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေအစီအစဉ်များကို နားလည်နိုင်မှုအကန့်အသတ်ရှိခြင်း	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးချက်များ
ရာသီဥတုအခြေအနေမျက်နှာသာမပေးခြင်း	ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးဆက်အဖြစ် ရာသီဥတုပူလာခြင်းနှင့်မိုးဦးနောက်ကျခြင်းကို သိနားလည် ပြီး သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သည်ကို နားလည်ဖော်ထုတ်နိုင်ပါသည်။	
နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီမှု	မြို့နယ်မှဝန်ဆောင်မှုဝေးသော ဌာနများဖြင့်တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါးပြီး ရပ်/ကျေးစာရေးနှင့် ကျေးလက်/ဦးစီးတို့ ကသာ ပုံမှန်ချိတ်ဆက်ခြင်းသည်သက်ဆိုင်ရာဌာနများအတွက်ကဏ္ဍအလိုက်လိုအပ် ချက်များဖော်ထုတ်ရယူရာတွင် အကန့်အသတ်ဖြစ်စေ နိုင်ပါသည်။	လေ့လာတွေ့ရှိချက်
အာမခံမှု၊အငှားချထားမှုတို့ကဲ့သို့သောငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများကိုလက်လှမ်းမီမှု	ပက်မြန်မာငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၏ ငွေစုပုံရှုပ်ထွေးပြီး ထွက်လိုပါကထွက်ရခက်ခဲပါသည်။ မွေးမြူရေးချေးငွေသည် တစ်ကောက်ပေါက် ဈေးဖြတ်မှု သည်ဈေးကွက်ထက်နည်းခြင်း	
အသေးစားထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများမရှိခြင်း	လျှပ်စစ်စစ်မီးရရှိပြီးဖြစ်သော်လည်း အသေးစားထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းကို အားပေးသည် မူဝါဒနှင့်အထောက်အပံ့များနည်းပါးပါသေးသည်။	လေ့လာတွေ့ရှိချက်

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ပြဿနာ/အခက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်လမ်း	အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ					
ကျေးရွာအတွင်းတာဝန် ခွဲဝေမှု များရှင်းလင်း မြင်သာမှုအားနည်း။	ဦးဆောင်သူကိုပုံချ များရှင်းလင်း	တိုင်ပင်ပြီး ဆောင်ရနိုင်	ခွဲဝေလုပ် လူကြီး၊လူငယ်တွဲမခေါ် ခြင်း	အဖွဲ့အစည်း ဆောင်မှ ဆောင်ခြင်း	ခေါင်း စည်းရုံးဦး တွဲပြီး စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပညာသင်ယူခြင်း
လူငယ်လူကြီး ပူးပေါင်း မှုအားနည်း	နောက်လိုက်နည်း	လူငယ်လူကြီးတွဲဖက်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်း ပညာရပ်များသင်ယူလို ခြင်း	အစည်းအဝေး ခေါ်ရန် နေရာခက်ခဲ	ပူးပေါင်းပါဝင်မှု စိတ် ထားခြင်း	
		ကျေးလက်လူငယ်နှင့် စေတနာ့ဝန် ထမ်းလူ ငယ်များရှိ			
အိမ်ထောင်စုဇယား အမည်မပေါက်	အခြားမှပြောင်းလာသူ များစိစစ် နေဆဲ။	ရွာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် မြို့ နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဌာန များကပိုမိုပူးပေါင်းဖြေ ရှင်းလာခြင်း။ မူလ ပြောင်းလာခဲ့သည့်နေရာ မှပုံစံ ၁၀ ထုတ်ခြင်း	သေချာသည့်အချိန်မသိ ရခြင်း။ ပုံစံ ၁၀ပြန် ထုတ် ရန် အချိန်ငွေအ ခက်အခဲရှိ	ဌာနကိုချိတ်ဆက်၊ သတင်း ဖလှယ်ရယူ။ တစ်ဦးချင်းမိသားစုအ လိုက် အဆင်ပြေချိန် ပြန်ယူထားရန်	အိမ်ထောင်စုဇယား စုပေါင်းလျှောက် ထားခြင်း။
ပညာရေးကဏ္ဍ					
ဆင်းရဲသားမိ သားစုမှ ကလေးများ	ဆရာ၊ဆရာမ မလာ၊ နောက်ကျစီးပွားရေးလုပ်၊	ဆရာ/ဆရာမအင်အား လုံလောက်မှုရှိခြင်း၊အခ	မြို့နယ်မှချမပေး။ ကျောင်းအုပ်မှ သဘော	ကျောင်းကော်မတီအ စည်းအဝေးခေါ်ပြီးလုပ်င	အလယ်တန်း ကျောင်းလျှောက်

ပြဿနာ/အခက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်လမ်း	အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
ကျောင်းမထား နိုင်၊ ပညာရေးအားမရ		မဲ့ပညာရေးစနစ်ဖြစ်လာ ခြင်းမူလွန်မှအလယ် တန်းကျောင်းလျှောက် ထားရန်အခြေအနေ ကောင်းများရှိခြင်း (ကျောင်းဆောင် ဆောက်ပြီးဖြစ်ခြင်း)	မတူငွေကြေးလိုအပ်မှုရှိ နိုင်	န်းစဉ်ရှင်းလင်းပြီး အလယ်တန်းကျောင်း လျှောက်ထားနိုင်ကျောင်း ပဒေ သာပင်ထူထောင် ရုံပုံငွေရှာ	ထားခြင်းနှင့် မူလတန်းပညာရေး အခြေခံကောင်းများ ပေါ် ထွန်းစေရေး လုပ်ဆောင်ရန်
အခမဲ့ပညာရေးဟု ဆိုသော်လည်း စားဝတ် နေရေးကြောင့် ကလေး များကို ကျောင်းမပို့နိုင်	မိဘမတတ်နိုင်၊ အခမဲ့ပညာရေးကို အပြည့်အဝ မခံစားနိုင်	ကလေးများရှိကူညီလို သောလက်ရှိ ၁၀ တန်း၊ ၁၀ တန်းအောင်နှင့် တက္ကသိုလ်တက်ဆဲ ကျေးရွာလူငယ်များရှိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး နောက်တွင် စာကြည့် တိုက်ဆောက်ပြီးသားရှိ	ကျောင်းချိန်တွင်စာသင် ကြားရမှုနည်းခြင်း ကြောင့်မိဘများကိုယ် တိုင်က မပို့လို	လက်ရှိ ၁၀ တန်း၊ ၁၀တန်း အောင်နှင့် တက္က သိုလ်တက်ဆဲ ကျေးရွာလူငယ်များက ကလေးများအတွက် ညဖက်စာ ကျက်ဝိုင်း ကူညီပေးနိုင်မိဘဆရာ အသင်းဖွဲ့ခြင်းမြို့နယ် ပညာရေးဌာနသို့တင် ပြ အကူအညီတောင်း	လူငယ်စာကျက်ဝိုင်း
ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ					
အရေးပေါ်နှင့် ရွာတွင်း ဆေးပေးခန်းမှမနိုင် သောကိစ္စများတွင်လမ်း ပေါ်တွင်အသက်ဆုံးရှုံး မရမှုများရှိခြင်း	ပြင်ဦးလွင်-လာရှိုး ကားလမ်းမကြီးဘေး တွင်ရှိသော်လည်း ရွာမှ ပြင်ဦးလွင်-နောင်ချို မြို့နှစ်မြို့ ကြားကျပြီး	အထူးသဖြင့်အ မျိုးသ မီးများကစိတ်ဝင်စားပြီး လုပ်ဆောင်လိုခြင်းရွာ ၏ ဘုံလိုအပ်ချက်ဖြစ် ကြောင်းသဘောပေါက်	ငွေကြေးခက်ခဲနိုင်	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ဖြင့် ချိတ်ဆက်နိုင်။ အိမ်ထောင်စု အလိုက် အချိုး ကျကောက်ခံ စုဆောင်းခြင်း၊အလှူရှင်	ရွာပိုင်လူနာတင်ကား

ပြဿနာ/အခက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်လမ်း	အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
	တစ်မြို့နှင့်မှ မနီးမဝေး ဖြစ်နေခြင်းနှင့်အရေး ပေါ်လူနာ ရှိလာပါက အထူးသဖြင့် ညအချိန် မတော်တွင် သယ်ယူပို့ ဆောင်ရေးခက်ခဲ	သဘောတူကြခြင်း၊		ရှာခြင်း	
အခြေခံအဆောက်အအုံကဏ္ဍ					
ရွာထဲမှ သုဿန်သွား လမ်းမိုးရာသီတွင် အခြေအနေ မကောင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး၊ ကျွဲ၊နွားများ ဖြတ်သန်း မှုများခြင်းနှင့် မိုးရွာ သည့်အခါ မညီညာ သည့်နေရာ များခြင်း ဗွက်ထ၊ချိုင့်ထူ။ ယဉ်/ စက်များမောင်းနေခြင်း	ကျေးရွာထိပ်တွင် အေး ရှားဝေါ်လ် ကုမ္ပဏီမှ လမ်းခင်းကျောက်ထုတ် လုပ်ရေးလုပ်ဆောင်နေ ခြင်းကြောင့် ကျောက် အကူအညီရနိုင်၊ ငွေရည်ပုလဲကုမ္ပဏီ၏ ကြံကား များလည်း လမ်းကိုအသုံးပြုသော ကြောင့် ၎င်းတို့ဖြင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အကူအ ညီတောင်းခံရနိုင်ခြင်း	ငွေကြေးအခက်အခဲရှိ လူလုပ်အားလိုအပ်မှုရှိ	အေးရှားဝေါ်လ်ကုမ္ပဏီ ကို ကျောက်အကူအညီ တောင်းခံခြင်း၊ ငွေရည် ပုလဲကုမ္ပဏီကို အလှူ ခံခြင်း၊အလှူရှင်ရှာခြင်း၊ မြို့နယ်ထွေအုပ်၊ကျေး လက်ဦးစီးဌာနတို့ဖြင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	သုဿန်လမ်း ကျောက်ခင်းခြင်း
သောက်သုံးရေအိမ် တိုင်းမရသေးခြင်း	ရေမလောက်၊ရေစုကန် သေး၊အဝီစီတွင်းတစ် တွင်းစာသာရှိ	ရေထွက်ရှိ၊ အကွာအ ဝေးများတိုင်းတာတွက် ချက်ပြီးဖြစ်။	ငွေကြေးမလုံလောက်	ကျေးလက်ဦးစီးဌာန ဖြင့် ချိတ်ဆက်	ရေပိုက်သွယ်တန်း ခြင်း
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					

ပြဿနာ/အခက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်လမ်း	အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
စိုက်ပျိုးမြေအကန့်အသတ်ရှိ	သစ်တောကြိုးဝိုင်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ ထို့နောက် ကုမ္ပဏီများကို ပြန်ချပေးခြင်း နှင့် ရွာသူရွာသားများက မြေယာမှတ်ပုံတင်ခြင်း ပြုလုပ်ရန် အသိပညာ နည်းပါးခြင်း။	သစ်တောဧရိယာကို ကုမ္ပဏီများ ကိုအငှားချထားသကဲ့သို့ ရွာကိုလည်း နှစ် (၃၀) လုပ်စား နိုင်ရန်ငှားရမ်းခြင်းဖြင့် ရွာက သစ်တောထိန်းသိမ်းရေးပါကူညီ လုပ်ဆောင်နိုင်။	အစုအဖွဲ့ ညီညွတ်မှု နည်းပါး။ ဌာနဖြင့် ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါး။ ဧကနည်းပါး	အုမ္မခါးအနေဖြင့် တောင် သူငယ်အစုအဖွဲ့ဖွဲ့ကာ ဌာနဖြင့် ချိတ်ဆက်	စိုက်ပျိုးမြေရရှိရေး လျှောက်ထားခြင်းကို ပြန်လည်လုပ် ဆောင်ရန်။
ပိုင်ဆိုင်မှုမပြနိုင်	ပုံစံ(၇)မရှိခြင်း	စုဖွဲ့ပြီးတစ်ကြိမ် လျှောက်ထားပြီးဖြစ်။ ရန်ကုန်မှအသင်းအဖွဲ့များဖြင့်ချိတ်ဆက်ထား။	အချိန်မသိနိုင်	သက်ဆိုင်ရာဌာနကို ချိတ်ဆက်ခြင်းဖြင့် မည်သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကိုပိုမိုနားလည်လာ	မြေစာရင်း၊သစ်တောဌာနများကိုချိတ်ဆက်ကာလုပ်ဆောင်ရမည့်နည်းလမ်းမေးမြန်း။
တောင်သူ စိုက်ပျိုးရေးအထောက်အကူ ဗဟုသုတနည်းပါး။	သိတဲ့လူကမမျှဝေခြင်း။ သိအောင်မကြိုးစားမိခြင်း။	စာအုပ်စာတမ်းများရှာဖွေထား အဖွဲ့အစည်းများဖြင့်ချိတ်ဆက်နိုင်	သွားလာ ချိတ်ဆက်မှု နည်းပါး	မြို့နယ်ဌာနများသို့ချိတ်ဆက်အကူအညီ တောင်းခံ။	တောင်သူအထောက်အကူပြုပညာပေးသင်တန်း။
စိုက်ပျိုးမွေးမြူမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများကဏ္ဍ					
အလုပ်အကိုင်ရှားပါးလာ	စက်မှုလယ်ယာဖြစ်လာသောကြောင့် လုပ်သားလိုအပ်မှု နည်းပါးလာကျွမ်းကျင်မှု အသစ်လို လာ	စီမံကိန်းများကုမ္ပဏီများ ဒေသ အတွင်းဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေ ပြီးဖြစ်ခြင်းသင်ပေး သင်ယူစနစ်ရှိနိုင်ခြင်းလုပ်သားများရှိခြင်း	ရင်းမြစ်ရှား ပါးနိုင်သင်ပေးမည့်သူမရှိ	ကျေးရွာတွင်းကုမ္ပဏီများလာရောက်လုပ်ကိုင်ပါက ရွာသူ၊ ရွာသားများကိုကျွမ်းကျင်လုပ်သားနေရာများကိုလက်ကမ်းသင်ကြား	ကုမ္ပဏီများ၊ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများဖိတ်ခေါ်ပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်ခြင်း။

ပြဿနာ/အခက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အခွင့်လမ်း	အဟန့်အတား နှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
				ပေးခန့် အပ်ထားပေး ခြင်းကို ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် လုပ်ဆောင် နိုင်ရေး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတစ် ဆင့်လက်မှတ်ရေး ထိုးထားရန်။	
လူငယ်နှင့်အားကစား၊ ယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍ					
စည်းလုံးမှုအားနည်း	စီးပွားရေးအားနည်း	ခေါင်းဆောင်သစ်ရွေး ချယ်ရခိုင်	တာဝန်ခံယူ မည့်စိတ် မရှိ	ရွာကသဘောတူသည့် အပြင်လုပ်ကိုင်လိုစိတ် ရှိသူ ကိုရွေးချယ်ခန့် ထားခြင်း	လူငယ်စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်သင်တန်း
ခေါင်းဆောင်မှုအား နည်း	လူငယ်ခေါင်းဆောင် များ မအားလပ်၊ နောက် လိုက်များလည်းအား နည်း	လုပ်ဆောင်လိုသူများရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့များဖြင့်ပူး ပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း	တာဝန်ခံယူလိုသူပေါ် ပေါက်ရန်ခက်ခဲ		အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းသင်တန်း (ဈေးကွက်စီးပွား ရေးဗဟုသုတစ သည်)
		ရွာအလှူအတန်းများ တွင် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင် ခြင်း	ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအား နည်း	လူကြီးလူငယ်လက်တွဲ ခေါ်ယူပြီးစီမံအုပ်ချုပ်မှု ကိုသင်ယူခြင်း	

ကိုးကားချက်များ

- ၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊
- ၂။ နောင်ချိုမြို့နယ်၊ အုမ္မခါးကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊
- ၄။ www.google.com/wikipedia/Naungkhio

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	-
ကျေးရွာအုပ်စု	-
မြို့နယ်	-
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
.....(ငွေသား) (ငွေသား) (ပစ္စည်း/လုပ်အား)	- ကျေးလက်ဦးစီး - ကျေးရွာ - ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် -၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် - ၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄								

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ